DR. JONAS BALYS CORESP.
1105 CHISWELL LN.
SILVER SPRING, MD 20901

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 15, 1974 Nr. 12

Iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 7

Bažnyčių plėšikus teismai išteisina

"Jo sunkios materialinės sąlygos... pagalvojo čia būsią nepanaudotų pinigų"

5

KAUNO ARKIVYSKUPIJA

1973.VI.5. Kauno rajono liaudies teismas svarstė Dambickienės bylą už Babtų ir Vandžiogalos bažnyčių apiplėšimą. Teismui pirmininkavo J. Martusevičiūtė. Nuosprendyje rašoma, kad Dambickienės kaltė pilnai įrodyta, nes apiplėšė Babtų ir Vandžiogalos bažnyčias, be to, vogė iš kapinių prie vainikų pritvirtintus meniškus ramkšluoščius ir žvakes. Visi šie daiktai rasti pas ją kratos metu. Kadangi kaltinamoji serga skleroze ir gydoma psichiatrinėje ligoninėje, tai nuo bausmės atleista. Į teismą ieškove buvo pakviesta paprasta kaimo moterėlė, kuri nesugebėjo užduoti net menkiausio klausimo. Kaltinamosios sugyventinis Savickas, išgyvenęs su tei siamąja 10 metų, teisme dalyvavo ne kaip kaltininkas, o tik liudininkas.

Šis teismas nėra išimtis tarybinių teismų praktikoje. 1964 metų vasarą buvo apiplėšta Kaišiadorių bažnyčia. Plėšikas sulaikytas, kai bandė įsibrauti į Vievio bažnyčią. Paaiškėjo, kad jis "plataus masto veikėjas" — jau Rygoje apiplėšęs cerkvę. Prokuratūra nenoromis ėmėsi sudaryti bylą, o spalio 6 įvykusiame teisme teisėjas Kasperavičius plėšiką bandė visaip pateisinti. "Jo sunkios materialinės sąlygos... Pamatęs bažnyčios bokštus, pagalvojo, gal čia būsią nepanaudotų pinigų"... Maža to, teisėjas pasinaudojo proga apkaltinti bažnyčią ir kunigus. Neiškentęs kun. Šalčiūnas replikavo teisėjui: "Kas, pagaliau, kaltinamasis. Šis plėšikas, ar mes, bažnyčios atstovai". Plėšiką nuteisė sąlyginiai ir tuojau pat paleido. Tardomoji priemonė panaikinta dar prieš teismą.

Panašūs teismai tik skatina nusikaltėlius plėšti bažnyčias. Štai 1973 liepos mėn. du chuliganai naktį ęsiveržė į II Alytaus bažnyčią ir iki sąmonės netekimo akmenimis primušė bažnyčios sargą.

— — —

Kaunas. R. Kalantos tragedijos metinių proga Kaune buvo jaučiamas karo stovis. Milicininkų knibždėj ne tik Laisvės alėjoje, bet ir visame Kaune. Milicijos uniforma perrengti net kareiviai. Milicininkai budėjo apsišarvavę "bananais" ir radijo siųstuvais. Iš įstaigų ir mokyklų paskirti žmonės palaikyti tvarką gatvėse. Gegužės 14 Laisvės alėja buvo pilna žmonių, tačiau milicija jiem neleisdavo sustoti. Naktį prieš gegužės 14-ąją ant Kauno miesto Vykdomojo komiteto pastato suplevėsavo trispalvė vėliava, bet ji buvo greitai pastebėta ir nuimta. (Ši žinia išgirsta iš vieno saugumiečio). Visi asmenys, išdrįsę padėti gėlių ant R. Kalantos kapo ar jo susideginimo vietoje, buvo areštuoti. Kiek areštuotų nežinia. Trumpai paminėti R. Kalantos metinės Kauno jaunimas susibūrė Centriniame bulvare. R. Kalantos metinės praėjo be ypatingesnių incidentų.

Pagrindiniai demonstracijos dalyviai šį kartą buvo kareiviai ir milicininkai, akivaizdžiai paro-dę, kaip tarybų valdžia bijosi laisvos minties. Tomis dienomis daug mokinių dėl įvairių priežasčių buvo iš Kauno išvežti .Kai kuriose mokyklose "užsiėmimai" truko nuo 8 ryto iki 10 val. nakties, kad tik moksleiviai negalėtų išeiti į miestą. Be to, besimokantiems gegužės 14 įsakyta nepasirodyti Laisvės alėjoje, uždrausta net į parduotuves eiti.

Sovietai galės palaukti

WASHINGTONAS. — Sovietai sutiko, kad jų užpirkti Amerikoj kviečiai, 18.4 mil. bušelių, kuriuos turėjo gauti jau dabar, būtų pristatyti po liepos 1, derlių nuėmus. Amerika perdaug ir pigiai pardavė grūdų ir pradeda pati trūkti duonos. Kepėjai pradėjo pranašauti, kad dėl grūdų trūkumo kils duonos kainos. Žemės ūkio departamentas prašė sovietus kiek palaukti, ir tie sutiko.

Washingtonas. — Amerikos Eksporto - importo banką įspėjo penki demokratų kongresmanai, kad nesvarstytų 49 milijonų dolerių paskolos davimo sovietams. Jeigu taip bankas pasielgtų, būtų pavojun išstatytas paties banko egzistavimas. Banko ateitis yra Kongreso rankose, Ir Kongresas neduoda paskolų sovietams tol, kol jie neleidžia savo piliečiams lalsvai emigruoti.

Sovietai visomis išgalėmis stengiasi daugiau panaudoti savo naftos išteklius. Naftotiekio iš Bucharos į Alma Ata pravedimo darbai

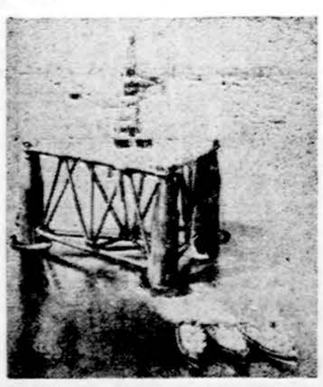

Ieško naftos ir britai. Gręžimo bokštai jūroje, netoli Belfasto

Klaipėda šiandien

CASTRO PRISIPAŽĮSTA: KAPITALISTAI DIRBA GERIAU

Miami. — "Kuba nėra pasiruošusi gyventi komunistiniu gyvenimu, todėl ir Markso doktriną prireikė keisti ir derinti pagal kubiečių reikalavimus", — sakė ne kas kitas, bet pats Castro Darbo konfederacijoj. "Mes turime būti atviri ir prisipažinti, jog yra daug pavyzdžių, kad mes nesame priaugę tikrajam komunizmui. Pagal Markso teoriją, iš kiekvieno reikia reikalauti pagal jo sugebėjimą, ir kiekvienam duoti, kiek jam reikia, bet praktiškai Kuboje to dar negalima padaryti". Pasakė, ir kodėl taip yra, kad daug apsileidimo, neplaningumo, nesąžiningumo ir kitų būdų. Daugelis neatlieka savo pareigų, o gauna tą patį atlyginimą kaip ir sąžiningieji.

Castro pripažino dar vieną jiems nemalonų faktą, kad po revoliucijos, kai cukraus fabrikai buvo užgrobti pačių kubiečių, tai pačiai produkcijai reikia žymiai daugiau darbininkų ir darbo valandų, nei buvo prieš 1959 metus, kai cukraus pramonė buvo Amerikos rankose. "Klaida yra mūsų pačių, kad mes nepajėgiame dirbti taip efektingai, kaip tai daroma kapitalistiniuose kraštuose."

Varšuva įvertina katalikų labdarybę

VARŠUVA. — Lenkijos komunistų partijos organas "Życie Warszavy" labai palankiai įvertino lenkų katalikų Bažnyčios veiklą socialinėje srityje. Aprašydamas lenkų katalikų pagalbos organizacijos "Caritas" sesiją Wroclowe, komunistų laikraštis nurodo, jog dabartiniu metu Caritas organizacija išlaiko 195 įvairias pagalbos institucijas. Šiose institucijose dirba daugiau, negu 5,000 asmenų, kurių tarpe 2,500 brolių ir seserų vienuolių. Ši veikla daug prisideda prie žmonių moralės kėlimo ir padeda sumažinti daugelio vargus. Be to, organizacija veikliai remia kiekvieną visuomeninę iniciatyvą: kelių statybą, medelių sodinimą ir ypač daug energijos bei sumanumo parodo kovoje prieš nesaikingą alkoholio vartojimą.

WASHINGTONAS. — Amerikoj yra tokia National Nothing Foundation, kuri skelbia rytoj, sausio 16, "National Nothing Day". Siūlo, kad nors viena diena metuose būtų laisva nuo minėjimų, paradų, pagarbinimų ir kitokių iškilmių, ir kad tą dieną amerikiečiai galėtų ramiai praleisti namie ir pailsėtų.

Siulo naujus rinkimus Britanijoj

Londonas. — Britų valdančioji konservatorių partija spaudžia ministerį pirmininką Heath, kad paleistų parlamentą ir rinktų naują su šūkiu "Kas valdo Britaniją — vyriausybė ar unijos?". Siūloma ir data — vasario 7, 14 ar 16.

Britų krizės svarbiausioji priežastis yra energijos trūkumas ne tiek dėl arabų boikoto, kiek dėl streikų ir unijų reikalavimų vyriausybei. Stebėtojai įsitikinę, jog konservatoriai dabar rinkimus laimėtų dar didesne dauguma.

LONDONAS. — Vakar pas min. pirm. Edward Heath lankėsi darbo unijų vadai, ir visi bendrom jėgom bandė rasti planą baigti ginčus ir streikus.

Sirijos sąlygos

JERUZALĖ .— Sen. James Abourezk (dem., S.D.) minėjo Sirijos prezidento Hafez Assad išsitarimą, kad Sirija paleis Izraelio belaisvius, ne vien tik duos jų vardus, kai Izraelis leis grįžti namo arabams pabėgėliams, kuriuos išvarė iš Golan aukštumų laike paskutiniojo karo. Tokių pabėgėlių esama 17,000.

Ar bus penkių valstybių unija?

TUNISAS. — Prie Tunizijos ir Libijos unijos prisidėti pakviesti dar trys arabų kraštai — Marokas, Alžirija ir Mauritanija. Paskelbimas apie anų dviejų valstybių susijungimą gerokai nustebino ir pačius arabus, tik jie abejoja, kad unija, jeigu įvyktų, ar ilgai išsilaikys.

SUPYKO, KAD PASAKĖ TEISYBĘ

Maskva. — Kinijos ambasadorius Japonijoj Čen Ču neseniai viešai kalbėdamas įspėjo apie sovietų pavojų ne tik Kinijai, bet ir Japonijai bei kitoms Azijos šalims. Negalėjo dėl to neatsiliepti Maskva, ir Tass paskelbė savo apžvalgininko A. Biriukovo pareiškimą, užvardintą "Ambasadorius provokatoriaus vaidmeny", kurį paskelbė visi laikraščiai. Biriukovas sako:

"Kaip žinoma, šalys keičiasi diplomatiniais atstovais tam, kad būtų galima palaikyti ir plėsti normalius tarpvalstybinius santykius. Tačiau Kinijos Liaudies Respublikos ambasadorius Tokijyje Čen Ču užsibrėžė kitokį uždavinį. Jis nutarė, būdamas Japonijoje, pamėginti sukiršinti šios šalies liaudį su jai draugiška kaimyninės Sovietų Sąjungos liaudimi. Šiuo tikslu Kinijos diplomatas nepraleidžia nž vienos progos, vieną po kito darydamas šmeižikiškus pareiškimus TSRS adresu.

"Tiesa, Ču postringavimai nėra originalūs. Ėmęsis provokatoriaus vaidmens, jis daugiausia kartoja tuos nuvalkiotus posakius, kurie jau seniai skelbiami Pekine. Tačiau viena, kai maoistai kelia antitarybinį triukšmą savo namuose, ir visiškai kita, kai jie tai daro užsienio valstybės teritorijoje, piktam panaudodami jiems rodomą svetingumą.

"Oficialaus Kinijos Liaudies Respublikos diplomatinio atstovo Japonijoje provokaciniai pareiškimai dar kartą parodo, jog Pekinas ketina nuodyti tarptautinę atmosferą Tolimuose Rytuose, tikėdamasis, kad tai maoistams padės įgyvendinti šiame rajone hegemonistines užmačias."

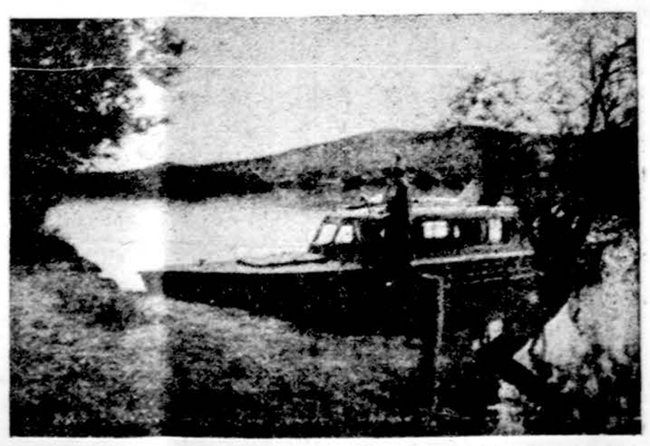

Kinijos -Sovietų Sąjungos pasieny. Usuri upė ir kiniečių patrulinis laivas

LAUKIAMA EGIPTO—IZRAELIO SUSITARIMO

ASWAN. — Iš prasitarimų tų žmonių, kurie kartu keliauja su Henry Kissingeriu, yra vilčių, jog pavyks sutarti dėl kariuomenių pasitraukimo nuo Sueso kanalo. Kissingeris lankėsi pas Egipto prezidentą Sadatą, paskui nuskrido į Tel Avivą, vakar vėl buvo Aswane ir iš ten žadėjo dar kartą skristi į Izraelį.

Egiptui Kissingeris buvo atvežęs Izraelio sutikimą atsitraukti nuo kanalo. Dėl nesutikimo trauktis ir kilo visas ginčas Genevoje, sustojo taikos pasitarimai.

Detalės vakar nebuvo žinomos, bet spėjama, kad Egiptas gali sutikti pirmiausia sumažinti savo karinius dalinius bei jų sunkiųjų ginklų skaičių į rytus nuo Sueso; Egiptas gali pažadėti liautis užpuldinėti Izraelį, gali pasižadėti laikytis griežto paliaubų susitarimo. Izraelis iš savo pusės gali sutikti pasitraukti iš okupuotos teritorijos į vakarus nuo Sueso ir įrengti naują demarkacijos liniją prie Mitla ir Giddi perėjimo, 20 mylių į rytus nuo kanalo. Tai reikštų, jog kanalas būtų laisvas nuo okupacijos, gali būti vėl atidarytas. Tarp tų dviejų armijų patruliuotų Jungtinių Tautų kariuomenė.

Tokį planą svarste Izraelio kabinetas visą naktį.

Yra žinomas Kissingerio išsitarimas, kad šios derybos yra pačios sunkiausios, kokias jis Vid. Rytuose yra vedęs. Apie jas platesnį komunikatą žadėjo paskelbti šiandien.

Švedijos karalius lieka be darbo

STOCKHOLMAS. — Švedijos karalius Gustavas XVI atidarė parlamento sesiją pirmą kartą, bet , greičiausiai, ir paskutinį. Pagal naujos konstitucijos projektą, kuri dar neveikia, karalius netenka veik visos valdžios, bus tik reprezentacinė figūra. Jis nepirmininkaus ministerių kabineto posėdžiuose, negalės paskirti nei premjero, nei kariuomenės vadų. Socialistų vyriausybė jam net algą sumažino, ir dvaro išlaikymui skiriama tik 950,000 dolerių.

Jaworski prieš Kongresą

Washingtonas. — Watergate specialus tardytojas Leon Jaworski atsisakė duoti Kongreso teisiniam komitetui iš Baltųjų rūmų gautus dokumentus ir užrekorduotus pasikalbėjimus. Komitetas renka faktus prezidento Nixono apkaltinimui ir nori surinkti visokią galimą medžiagą, bet Jaworski atsakė, kad tokiu būdu būtų neišlaikytas pažadas konfidencialią medžiagą išlaikyti paslapty. Komitetas ruošiasi reikalauti per teismą.

ATLANTA. — American Cancer Society apskaičiuoja, kad šiais metais plaučių vėžiu mirs 60,000 vyrų ir 15,000 moterų.

Kissingeris paneigė

JERUZALĖ. — Henry Kissingeris, sužinojęs šeštadienio Amerikos spaudoje pasirodžiusias žinias, kad jis 1971 liepęs slaptai rekorduoti gynimo sekretoriaus Laird pasikalbėjimus, paneigė visus tvirtinimus, pavadindamas, jog visa tai yra prasimanymas ir šmeižtas. Baltieji rūmai savo keliu taip pat sako, jog visa tai netiesa.

Demokratai gavo daugiau pinigų

WASHINGTONAS. — Respublikonai surado, kad pieno pramonė 1972 metais demokratams yra daugiau davusi pinigų, nei respublikonams. Tai buvo atsakymas į kaltinimus, kad Nixonas sutikęs leisti pakelti pieno produktų kainas dėl to, kad pieninės davė pinigų prezidentinei rinkimų kampanijai. Respublikonams kandidatams remti pieno pramonė davusi 577,000 dol., kai demokratams 613,000 dol.

Infliacija pasiekė 8.7 proc.

WASHINGTONAS. — Kongresinis ekonominis komitetas, ištyręs reikalus, pripažino, kad 1973 metų infliacija Amerikoj siekė 8.7 procentus ir buvo pati didžiausia ir nuostolingiausia nuo 1947 metų. Šeima, kurios metinės pajamos 1973 metais buvo 12,614 dolerių, kad išlaikytų 1972 metų gyvenimo standartą, turėjo išleisti 1,168 dol. daugiau.

KALENDORIUS

Sausio 15: šv. Mauras, šv. Sekundina, Skirgaila, Snieguolė.

Sausio 16: šv. Marcelis, šv. Priscilė, Jovaras, Gedanė.

Saulė teka 8:15, leidžias 5:44.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, šilčiau, virš 30 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

Sveikatos reikalu raštus - klausimus siųsti šiuo adresu:
KELIAS Į SVEIKATĄ, 2319 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

MENKAS MIEGAS IR JO TVARKYMAS

Miego sutrikimo supratimas — didelė pagalba blogai miegančiam.

Medicininška tiesa

Nemažas menas yra gerai miegoti — reikia tik visą dieną prieš tai budėti. Taip senais laikais kalbėjo Frederich Nietzsche. Dabar miegas didesnės reikšmės turi, ypač gydytojui, kuriam priseina dažnai nemiegoti. Tiek pacientui, tiek gydytojui, kaip ir kiekvienam kitam, yra daug svarbiau ne tai, kaip ilgai miegi, bet kaip gerai miegodamas pailsi. Šiandien blogas miegas sudaro vieną didžiųjų žmogaus negerovių. Blogas miegas eina kartu su gyvenimo įtampa. Pastaroji pati per save yra nemalonus dalykas. Beveik nėra tokio žmogaus, kuris blogai miegotų, neturėdamas savo gyvenime vargų — baimės dėl savo ateities, kūno menkumo, gailesčio, šeimoj nesklandumų ar vienatvės. Savo keliu pats blogas miegas didina visas minėtas negeroves. Taip ir sukas užburtas ratas blogai miegančiam. Jei pats menkai miegi — atsibudęs naktį pasijauti vienišas, kada visi miega. Menkai miegodamas žmogus atsiskiria nuo kitų gerai miegančiųjų. Ta vienuma, tas nuo žmonių atsiskyrimas nemigos laiku, pridėtinai sunkina turimas įtampas ir dėl nemigos gautus negerumus.

Blogas miegas kiekvieno savaip suprantamas

Daugumoje atvejų nėra pasaulyje nemigos — yra tik blogas miegas. Tik labai retais nervų sužalojimo atvejais žmogus ima visai nemiegoti. Dažniausiai nemiegantysis yra blogai miegantysis. Tokia negerovė gali apimti moteriškę, kuri visą naktį iki 7 val. ryto mąsto į lubas bežiūrėdama. Kitai blogas miegas reiškia atbudimą 4 valandą ryto, ir negalėjimą vėl užmigti. Kitam blogą miegą reiškia prabudimas dešimt kartų per naktį. Dar kitam blogas miegas reiškia aštuonių valandų miegą ir rytais vis dar jaučiamą nuovargį — nepasilsėjimą. Kiekvienas žmogus kitaip nemiega ir kitokius turi nemigos pasireiškimus: vienam nemiga yra blogas miegas, kitam neatgaivinantis miegas, trečiam pertrauktas miegas, ketvirtam sutrumpintas miegas, dar kitam baisių sapnų sutrukdytas miegas bei naktinis neramumas.

Kiekvienam iš mūsų pasitaiko blogai išsimiegoti

Kiekvienas iš mūsų savo gyvenime turime blogo miego laikotarpius. Gydytojai sako, kad blogas miegojimas yra vienas dažniausių pacientų nusiskundimų. Nesenai atlikti tyrimai nurodo, kad trečdalis amerikiečių suaugusiųjų blogai miega, ir ketvirtadalis žmonių rytais jaučiasi nepailsėję. Chroniškai blogas miegas rečiau pasitaiko: tik kas septintas žmogus (14 proc.) blogai miega visą savo amžių. Žinoma, kad milijonams žmonių paitaiko vienas - kitas laikotarpis blogo miego.

Žinokim, kad kiekvienam žmogui reikia skirtingo laiko, kad jis miegodamas pasilsėtų. Mūsų visų laikoma būtinybė miegot aštuonias valandas šiandien medicinos nelaikoma tikru dalyku. Skotijoj atlikti tyrimai nurodo, kad kas dvyliktam žmogui (8%) pakanka pailsėt miegant tik penkias valandas. 15 proc. žmonių pasilsi per 5 - 6 nakties miego valandas. Dauguma (62 proc.) **reikalauja poilsiui 7-8 miego** valandų. Bet yra 13 proc. ir tokių žmonių, kuriems nakties poilsiui reikia 9 - 10 valandų. Tik du iš šimto žmonių reikalauja nakties poilsiui daugiau kaip 10 valandų miego. Dabar visiems bus aišku, kad reikalavimas visiems miegoti 8 valandas yra nemediciniškas. Kiekvienas žmogus skirtingai pasilsi per naktį. Žinokim vieną tiesą, kad sveikam miegui - poilsiui svarbu lygiai taip miego kokybė, kaip ir jo kiekybė. Kiekvienam žmogui šie du miegui reikalavimai yra savitai pastovūs.

Miegas nėra ištisos ramybės būklė

Kai mes užmiegam, nepasineriam ramioj tamsybėj. Dabartinis mokslas įrodė, jog miegas nėra vienodos ramybės stovis. Miegąs žmogus nevienodu stiprumu išsilaisvina nuo išorinio pasaulio. Lengvi pasikeitimai miegant nuolat vyksta tiek kūne, tiek prote per visas 8 miego valandas. Kvėpavimas miegant keičiasi nuolat: kartais jis lygus, kartais nereguliarus ar paviršutinis. Širdies mušimas retėja miegant, bet kartais pagreitėja. Kraujospūdis irgi krenta miegant, bet kartais jis įvairiai svyruoja miego metu. Miegančiojo raumenys tai atsileidžia, tai įsitempia. Įdomu, kad smegenų celės miegant rodo ritmišką elektrinį aktyvumą. Kūno ir smegenų veikla miegant keičiasi žmogui pereinant iš vienos miego stadijos kiton. Taip daugelį kartų kas naktį keičiasi kūno ir smegenų celių veiklumas. Žinokim, kad kiekviena miego stadija mums atneša savotišką naudą. Kiekvienas sveikas miegas gauna naudos iš kiekvienos miego stadijos. Ištirta, kad penktadalį nakties (20 proc.) žmogus varto akis miegodamas ir gyvai sapnuoja (paskiau neatsimena). Žinoma, kad žmogui reikiar tam tikro ilgumo gilaus - atgaivinančio miego,vadinamo Delta miego, kurio labai reikalingi jauni žmonės. Taigi, ne tik ant miego ilgio, bet ir ant jo kokybės remiasi mūsų gera savijauta. Vien

Dr. Balys Matulionis, žinomas gydytojas ir visuomenės veikėjas, kalba Lietuvio sodyboje Alvudo vakaronės metu. Nuotr. M. Nagio

miego ilgumas nepasakys, kaip tamsta jausies išsimiegojęs.

Nėra tokios rūšies žmonių, kurie būtų blogamiegiai. Blogas miegas visiems žmonėms galima negerovė. Ji aplanko visokio amžiaus asmenis, visokio užsiėmimo ir socialinės padėties žmones. Tiek piemenys, kaip ir karaliai. tiek sportininkai ir profesoriai nešvengia blogo miego. Tik nepamirškime, kad viena rūšis žmonių yra daugiau blogo miego kankinama — tai pagyvenusieji asmenys. Mat, visokių kliūčių tarpe, geram miegui visų stipriausioji kliūtis yra ilgas amžius. Miego pobūdis keičiasi pagal žmogaus amžių. Taip, kad nenormali naktis 21 metų amžiaus vaikinui gali būti visai normali šešiasdešimtmečiui. Metų našta trumpina **žmogaus miegą. Nežiūrint kaip** ilgai žmogus miegotų, senesnysis dažnai pabunda. Gilus miegas trumpėja ir pagaliau visai pranyksta. Tada menkėja pagyvenusiojo miegojimas.

Moterys jautresnės miegui

Pasirodo, kad moterys labiau nukenčia nuo blogo miego. Didesnis jų nuošimtis skundžiasi sunkumu miegoti. Dažniau jos skundžiasi perlengvu miegu. Jos linkusios dažniau prabusti naktį. Jos labiau linkusios vaistais tvarkyti savo blogą miegą. Moteriškės miega ne taip giliai ir lengviau esti pabudinamos. Moteriškės greičiau pabunda atsiradus pavojaus sirenoms, vaiko verksmui jos jautresnės. Net grindų girgždėjimas jas išbudina greičiau.

Nusiskundimas nemiga rodo žmogaus nusiminimą

Labai dažnai nusiminęs žmogus, sieloje neramus būdamas, skundžiasi nemiga. Neteisingai kai kurie mano, kad miegas yra atskira gyvenimo karalija. Tai netiesa. Miegantis žmogus užsidaro savyje nuo išorinio pasaulio, bet jis palieka tas pats asmuo. Miegodamas turi tuos pačius kūno ir charakterio savitumus ,turi savo gyvenimo džiaugsmus ir rūpes čius. Šitą žinodami, mes suprasime, kodėl blogu miegu jis slepia nuo savęs ir nuo kitų didelę dvasios negerovę - nusiminimą (depresiją).

Nemiga — ryškiausias nusiminimo ženklas

Visi gydytojai patvirtins tiesą, kad dažnai žmogus kreipiasi pas gydytoją dėl blogo miego, visai neįgdamas, kad esąs prislėgtas, nusiminęs, sergąs depresija. Gydytojas žino, kaip susekti tikrą depresiją. Nusiminėliai įvairiai negaluoja miego atžvilgiu. Dažniausiai jie skundžiasi negalį pakankamai išsimiegoti ir nepasilsį net gerai išsimiegoję. Nusiminusiųjų būdingi nusiskundimai yra toki: jie vargsta naktimis, neramiai miega, nemiega, trukčiojančiai miega, nepasilsinčiai miega ir menkas bildesys ar šviesos spindulys juos išbudina iš taip jiems sunkiai atsiekiamo miego. Tyrimai patvirtina, kad didžiausi miego sutrikimai būna ženklai didžios depresijos. Tai turi gerai įsidėmėti ne tik gydytojai, bet ir visi žmonės.

Skirtingos gydytojo ir paciento pažiūros

Labai svarbu gydytojui surinkti labai gerą medicininką istoriją. Tai užima nemažai laiko, už tai daugelis gydytojų apsileidžia šitame labai svarbiame savo darbe. Tada pacientai įpranta į medicininką vergiją — į "gydymą" nepažinus tikros medicininškos istorijos. Tai nemedicininškas elgesys, Ligos istorija turi būti visada surenkama prieš bet kokį gydymą pradedant. Paciento pažiūra į savo ligą — pagal ji, paprastą nemiegojimą gali skirtis nuo metodiško gydytojo galvosenos. Kai pacientas mano paprasta nemiga negaluojąs, įžvalgus gydytojas diagnozuoja depresiją. Kai pacientui yra nenormalus miegas, tai gydytojui gali būti paciento senėjimas. Kai pacientas kaltina nemigą sukeliantį savo užsiėmimą, gydytojas gali surasti, kad jo nemiga atsirado dėl nereguliaraus eiti gult įpročio ir dėl netvarkingo gulimo. Kai nemiegalis ima kaltinti kaimynus dėl savo nemigos, gydytojas gali surasti, kad jis nemiega, nes perdaug ėmė miegui tablečių. Daugelis žmonių pradeda baisius sapnus sapnuoti, besinervindami apalpsta tada, kai jie perdaug prisiriša prie migdančių vaistų.

Miegui sukelti vaistų pavojingumas

Miegui tirti laboratorijų tyrimai nurodo, kad miegą sukeliantieji vaistai (hypnotic drugs) yra pavojingi, kai netinkamai vartojami. Po migdančio veikimo gaunasi miego sutrikimas: gausūs sapnai, baisūs pergyvenimai ir tikra nemiga. Tas nemalonumas po miegą sukeliančių vaistų vartojimo privedė daugelį žmonių prie įpratimo nuolat vartoti migdančius vaistus, kad nepajustų minėto negerumo.

Kaip elgtis su miegui skirtais vaistais

Reikia visiems, vartojantiems miegui tabletes, gydytojo žinioje imti liautis jas vartojus. Reikia palaipsniui juos nutraukti. Pacientas turi žinoti, kad jis gaus miego sutrikimą, daugiau sapnuos ir turės baisių pergyvenimų (nightmares).

Vaistus miegui reikia vartoti pagal paciento nemigos rūšį. Tie, kurie sunkiai užmiega turi gauti prieš baimingumą vaistus (antianxiety drugs). O tie, kurie pabunda ir neužmiega—gerai tvarkosi gaudami prieš nusiminimą vaistus (antidepressant drug). O jei elgsimės atvirkščiai — labai pakenksime pacientui: gavęs prieš nusiminimą vaistus tas, kuris negali užmigti — atsidurs dar blogesniame stovyje — baimingumo sukelta nemiga ims jį kankinti. O jei negalintiems miegoti kartą užmigus duosim raminančių vaistų (tranquilizerių ar barbituratų), tada dar paskatinsime ankstyvą prabudimą ir depresiją.

IŠVADA: Ne kiekvienas blogas miegas tvarkomas tais pačiais vaistais. Už tai gydytojai ir kiti tyrinėtojai nesnaudžia: stengiasi surasti geriausius vaistus ir priemones įvairiems blogo miego kaltininkams prašalinti: su skleroze kovoti, sąlygas pagyvenusiems gerinti poilsio namus kiekvienoje vietovėje kuriant ir juos naudingu darbu užimant.

Pasiskaityti: Medical Opinion, Vol. 2, No. 11, November, 1973.

Lietuviško koplytstulpio žiemos grožis. Šis kryžius pastatytas Lietuvio sodyboje, Chicagoje. Projektą paruošė arch. Jonas ir Rimas Mulokai, įvykdė Antanas Janonis. Nuotr. V. Noreikos

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad., nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: 22.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00, Canada $22.00, Foreign Countries — $23.00.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

Mūsų kolonijose

St. Petersburg, Fla.

PAGERBTAS KLUBO PIRMININKAS

Floridoje, St. Petersburgo Amerikos Lietuvių klubo pirm. Klemas Jurgėla, jo gimtadienio proga, klubo patalpose buvo gražiai visų narių pasveikintas. Padėkota jam ir jo šeimai, kuri tiek daug prisideda prie pagyvinimo klubo veiklos. Sudainuota ir palinkėta jiems laimingų ir ilgų metų.

Klemas Jurgėla jau du metus kai vadovauja Amerikos Lietuvių klubui, kuriam, dabar sparčiai augant naujais nariais, atsiranda ir daugiau problemų, reikalaujančių pirmininko sumanumo ir sugebėjimo jas išspręsti. Klemas Jurgėla, padedamas savo bendradarbių, puikiausiai tą atlieka.

Vakare jo gražiuose namuose žmonos ir dukrelių buvo suruoštos puikios vaišės, į kurias susirinko didelis būrys draugų ir artimųjų. Nuotaika buvo gera, gražiai ir sutartinai skambėjo lietuviškos dainos. Buvo ir humoristinių kupletų, "Vilniaus Diedukas ir bobutė".

Svečiai išsiskirstė į namus, linkėdami Klemui ir toliau vadovauti Lietuvių klubui. Svečias

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

WINDERS MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787
DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patelefonuosim jūsų gydytojui

ARBET FURNITURE
2442 W. 47th St., Chicago, Ill. - FR 6-1100
PILNAS APSTATYMAS BALDAIS

Visų plačiai reklamuojamų firmų BALDAI — APPLIANCES — KILIMAI — STEREO — SPALVOTA TV

Krautuvė atdara:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURBIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6060 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasrien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 286-8668

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasrien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4158
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak
Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Avenue
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 4471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9807
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Laikinai ofisas uždarytas

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737- 5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1228
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv., ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6643 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-9444
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4660
Val.: pirm. antr. ketv. 2—6 ir 6—8. penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Okupanto pastangos

DRUMSTI IŠEIVIJOS VEIKLĄ

Viena komunistinės sistemos valdymo priemonių yra teroras. Nuolatine baime ir negalėjimu pasitikėti net artimais žmonėmis komunistai mėgina priversti, kad ne tik partijos nariai, bet juo labiau partijai nepriklausantieji paklustų visokiems naujiems potvarkiams. Tai daugiau kaip pusšimtis metų vykdoma subolševikintoje Rusijoje ir kituose kraštuose, tai ypač vykdoma pastarojo karo išdavoje okupuotuose kraštuose.

Iš anksčiau spausdintų ir dabar spausdinamų "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" žinių lengva pastebėti, kad dėl tikėjimo, religinės praktikos ar religinių ženklų terorizuojami tėvai ar globėjai, terorizuojami net mažamečiai vaikai. Vaikai verčiami išduoti savo tėvų ir kitų vyresniųjų įsitikinimus, religijos praktikas namuose, ko juos išmokė tėvai, kunigai ar vyresnieji žmonės apie religiją. Nors tokios teroro priemonės dažnai veikia atvirkščiai, bet jos yra skaudžios tiems, kurie nuolat turi gyventi baimėje, kad gali susilaukti kratų, skaudžių tardymų, darbo pažymėjimo atėmimo ar kitais būdais iš gyvenimo išskyrimo.

Pro prarūdijusią geležinę uždangą nuolat prasiskverbia žinių, kad ir po trisdešimties metų nuo antrosios bolševikų okupacijos gaudomi "nusikaltėliai" prieš komunistinę tvarką, gynusieji tėvynės laisvę, gal net kovoję partizanų eilėse. Ir beveik kasmet tam tikras skaičius asmenų "surandamas" ir pasmerkiamas didžiausiomis bausmėmis, net mirtimi. Ir tai tik išlaikyti komunistiniam terorui, kad įgąsdintų kitus ir niekas nedrįstų net išsitarti prieš komunizmo blogį, prieš okupaciją ar prieš okupantą rusą. Norint mušti, pagalį visuomet rasi. Suranda komunistų agentai ir ką bausti, nes teroras yra jų nesėkmių pridengimas.

*

Neatrodo, kad būtų labai stipri pokarinė išeivija, išsimėčiusi įvairiuose kraštuose. Bet nuolatinis jos priešinimasis komunizmo kėslams, bolševikiniu žodžiu tariant, nuolatinis demaskavimas pavergtųjų kraštų tikrovės yra kliūtis apgaudinėti laisvąjį pasaulį. Antikomunistinio nusiteikimo išeivija, kuri komunizmą pažįsta iš patirties ir gali teisingai apie jį liudyti, nuolat kelia pavergtųjų kraštų išlaisvinimo reikalą ir skelbia pasauliui apie bolševikinį terorą, baimės palaikymą botagu, prievartos priemones ir visokių švenčiausių žmogaus teisių paneigimą.

Ta pavergtų tautų atstovų laisvuose kraštuose vedama nepalaužiama kova prieš komunizmo klastą verčia Kremliaus valdovus ir pavergtųjų parsidavusius paskirus propagandininkus susirūpinti. Kovai prieš išeivijos veiklą komunizmo agentai nuolat ieško naujų priemonių. Pamėginę įtaigoti tėvynės meilės jausmus ir sentimentus paliktam kraštui, savo tikslų nepasiekė. Bandė rasti priemonių, kurios keltų ilgesį, prisiminimus, bandė giminių apsilankymu ar leidimu juos lankyti nutildyti dirbančiuosius ir kalbančiuosius už pavergtuosius. Kai ir tas būdas neturėjo didelės įtakos, tie agentai mėgino sukiršyti tarpusavio kovas, pasinaudodami vienų senatvę, kitų nuovargį, trečių apdairumo ar tikrovės pažinimo stoką.

Svarbiausia, kad vis iš naujo buvo keliami "nusikaltimai" tai vieno, tai kito paskiro asmens. Nuolat užkliūva mūsų organizacijos, ypač pagrindiniai veikėjos vadovai ir jų tariamieji nusikaltimai tautai ir savo tautiečiams. Ypač primenama tarnyba naciams okupantams, nors jie buvo sutarčių su komunistais partneriai.

"Chicago Tribune" atstovas Sov. Rusijoje rašo (1974.I.6), kaip jam Moldavijos komunistų partijos sekretorius skundėsi, kad moldavai yra nacionalistai, nenori mokytis rusų kalbos ir palaiko savo tautinius papročius.. Prieš tautines apraiškas kovojama pirmiausia ir okupuotoje Lietuvoje. Ypač bijoma, kad tautinių nusiteikimų nesustiprintų išeivijos įtaka.

*

Pereitų metų paskutinėmis dienomis komunistai panaudojo vėl tą pačią, bet "tiltų statymo" metu patogesnę priemonę — ieškoti nacių kriminalistų net šiame krašte. Žinią paskelbė pirmiausia New York Time (1973. 12.30). Ją laikraščiams pranešė imigracijos ir natūralizacijos New Yorko srities direktorius. Jo pareiškimu, tiriama 38 asmenų praeitis, nes yra gauta iš žydų ir Sovietų šaltinių naujų davinių apie tų asmenų prieš 30 su viršum metų padarytus nusikaltimus.

Tai ne pirmas kartas, kai "naujų davinių" pateikia Sovietai apie vienos ar kitos savo pavergtos tautos atstovus, pasitraukusius nuo komunizmo nešamos vergijos. Plačiai buvo skleidžiama anglų kalba išleista knygelė apie lietuvius, gyvenančius šiame krašte ar laisvuose vakaruose, nurodant jų žiaurumus, pirštų rodant į juos su tikrais ar netikrais adresais, bet nepateikiant jokių įrodomųjų faktų, tik bendrus kaltinimus. Jų ir nebuvo ieškoma, nes iš to, matyt, tuo metu naudos okupantas nesitikėjo. Dabar mėginama eiti per valdžios įstaigas, kad labiau įtikintų visuomenę, jog tie pabėgę nuo komunizmo yra nusikaltėliai, kad jų tarpe tokių nusikaltėlių yra daug, svarbiausia, kad juos visus įbaugintų toli siekiančios Maskvos agentų rankos.

Baimės ši priemonė niekam nekelia. Bet ji nekelia ir juoko, kai valstybinės įstaigos atstovas apie tai informuoja spaudą, o spauda — visuomenę. Tai jau yra aiškus mėginimas teroro priemones perkelti į laisvuosius kraštus, kad pabėgusieji nuo komunistinės vergijos ar karo išdavose svetur atsidūrusieji pavergtųjų atstovai būtų nutildyti. Mums tik liūdna, kad prie jų nutildymo prisideda ne tik šioje pusėje dirbą agentai, bet ir naivūs valdžios ar politikos atstovai.

Išeivijos priemonė prieš šį terorą turi būti atvira ir nepalaužiama kova prieš visas komunizmo apraiškas, prieš visokią klastą ir prieš bet kokiu vardu laisvės kovos skaldymą. Atidengti komunistinio teroro būdus jaučia pareigą mūsų laisvės bylos vadovai ir visos tautinės organizacijos. Teroru mūsų nenugąsdins, o tik sustiprins visus dar stipresnei kovai.

P. S.

Spaudoj ir gyvenime

PER ANKSTI DŽIAUGSMAS

Praėjusių metų paskutiniame "Gimtojo Krašto" numeryje, komunistiniai redaktoriai rašo: "Buvo pasklidusi žinia, jog keliems sekančių metų pavasario spektakliams saviveiklinė Chicagos lietuvių opera pasirinksianti ką nors iš naujų išeiviškų operų, sukurtų antitarybinio turinio libretais (autoriai — A. Landsbergis ir A. Kairys). Tačiau spėliojimai nepasitvirtino, ateinantį sezoną ruošiamasi statyti Verdžio Kaukių balių. Diriguos Vyt. Marijošius".

Gali Gimtasis Kraštas nesidžiaugti, kad tos vienaveiksmės operos nestatomos. Jos bus pastatytos ir liudys ne tik mūsų išeivių antitarybiškumą, bet ir išeivijos kūrybinį pajėgumą, tiek kūrybinio žodžio, tiek muzikos srityje.

BENDROSIOS RINKOS PAKRIKIMAS

Metinis balansas — nusivylimas ir sustingimas

A. J. STANIUS

Bendrosios rinkos vadovybė 1973 metus pradėjo ne tik šampano upeliais, bet ir skraidymu padangėse svajonių sparnais. Šiuos gi 1974 metus sutiko surauktais veidais ir slankiojimu su sliekais. Nors šampano ir šiemet nestigo, bet jis nuotaikos nepataisė.

Geriausiai Bendrosios rinkos veiklą 1973 metais apibūdino Liuksemburgo užs. reikalų ministeris M. Gaston Thorn, kuris V. Europoje yra laikomas daug didesnio masto politiku, negu jo valstybės plotas, sakydamas: "Niekuomet (Bendroje rinkoje) tiek maža pažangos nėra tepadaryta, kaip nuo ambicingų viršūnių pareiškimų Paryžiuje (1972 m. spalio mėn.). Dabar jau turėtume būti arti Europos unijos, nes kiekvienas to reikalavo. Bet kai tik devyni užs. reikalų ministeriai susirenka, jie nė kiek nepasislenka pirmyn, išskyrus pasikeitimų žodžių ir frazių.

Bendrosios rinkos II-sis vicepirmininkas italas Carlo S. Mugnoza, baigiant praeitus metus, dejavo: "Mūsų stalų stalčiai kimšte prikimšti projektų. Kada į juos pažvelgs mūsų didžiosios galvos (ministeriai pirmininkai), nežinome". Tad aišku, kad toks ministerių sustingimas apvilia ir prislėgia veikliuosius rinkos narius.

1972 m. spalio viršūnių konferencijoje buvo nutarta, kad iki 1974 m. sausio 1 d. jau turi būti pasiekta ir įgyvendinta ekonominė ir monetarinė unija. Tačiau ta problema nė nepakedenta. Įsteigimas regijoninio fondo taip pat buvo pirmaeilis dalykas. Jis tebekabo ore ir grasina krisdamas prislėgti B. rinką taip, kad ji ir pasiliks priblokšta.

Kas kaltas.

Paviršutiniškai žiūrint, santykiai tarp visų BR devynių narių yra geri. Viso sustingimo priežastis yra ta, kad nesutarimas visais klausimais yra dirbtinis. Kalbama tik dviprasmiškais žodžiais, o darbai eina savo keliu. Nuolat buvo pageidaujama, kad viršūnės susirinktų dažniau. Ir kai jos susirinko gruodžio 19 - 21 d. Danijoje, tepalietė tik naftos tiekimo problemą vienu aptarimu: reikia vienybės vieni kitiems padėti. Vos tik viršūnėms išsiskirsčius paaiškėjo, kad D. Britanija ir Prancūzija su arabais derasi atskirai tik savo reikalų ribose. Ir taip yra su kiekvienu Bendrosios rinkos įklimpusiu vežimu. Visi devyni sutinka, kad vežimą reikia iškelti iš duobės, bet nė vienas nesisiūlo padėti. Neveltui Willy Brandt Danijoje nusiskundė, kad nėra solidarumo, ir čia yra didžiausias pavojus, kad Bendroji rinka gali pradėti irti nuo pat pamatų.

Pirmuosius keturiolika metų Bendroji rinka šiaip taip egzistavo, nes ją tvarkė, kad ir ne švelni, bet stipri gen. de Gaulle ranka ir gabi bei išmintinga K. Adenauerio galva. Į Bendrąją rinką įsijungus D. Britanijai, kiti nariai tikėjosi, kad britai juos išlaisvins iš prancūzų vyravimo, bet į prancūzų reples pateko ir patys britai. Jie nori jau išsilaisvinti iš Pompidou valdžios. Likusieji ir nusivylusieji nariai iš savo pusės britus kaltina, kad jie nori išardyti Bendrąją rinką.

Kaip iš tikrųjų yra?

D. Britanijai ir Airijai buvo pažadėta, kad 1973 m. gaus pašalpą ekonomiškai išvystyti atsilikusius rajonus. Tai buvo viena iš pirmųjų sąlygų, dėl kurios D. Britanija įsijungė į Bendrąją rinką. Bet ligi šiol nei britai, nei airiai, nei italai negavo nė cento. Tuo tarpu vien tik D. Britanija jau įmokėjo į BR iždą apie 750 mil. dolerių. Reikia atsiminti, kad britų min. pirm. E. Heath įsijungė į BR-ką, neatsiklausęs tautos valios, priešinantis opozicijai ir darbininkų unijoms. Šiais metais D. Britanijoje bus rinkimai į parlamentą. Jei E. Heath nieko iš BR-kos negauna, jo partija jokiu būdu negali laimėti rinkimų. Darbo partija ir unijos ir dabar nuolat kartoja balsuotojams, kad D. Britanijos įstojimo sąlygos turi būti naujai peržiūrėtos, nes ligi šiol nuostoliai dideli, o naudos jokios.

Yra spėjama, kad E. Heath pats gali pasipurtyti ir, jei iki rinkimų negaus regijoninės paramos, pats gali atšaukti D. Britanijos įsijungimą į Bendrąją rinką. Bet ar tai jau pasisektų užtušuoti savo klaidas ir nukreipti balsuotojų dėmesį nuo dabartinės ekonominės krizės, tai visai kitas klausimas. Jei atsitrauktų iš BR britai, tai juos pasektų ir airiai, kurie irgi nėra patenkinti savo įsijungimu.

Britanijos opozicijos vadas Wilson

Nauji rūpesčiai

Nepaisant tų visų Bendrosios rinkos įklimpusių vežimų, kurių niekas nenori pajudinti, ant jos komisijos pečių griūva ir kiti reikalai. Arabai, į kuriuos V. Europa daug dėmesio ligi šiol nekreipė, kaip į beverčius, privertė visą pasaulį prieš juos nusilenkti. Be arabų, dar yra kiti 32 Afrikos ir Vidužemio jūros kraštai, kurie užmezgė kontaktą su Bendrąja rinka praeitais metais. Ji diktavo jiems tokias bendradarbiavimo sąlygas, kokios tik jai buvo palankios. Dabartiniu patyrimu su arabais ji tas bendradarbiavimo sąlygas turi radikaliai pakeisti. Pasirodo, kad ir "atsilikusios" valstybės šį tą reiškia ir su jomis reikia kitokia kalba kalbėti.

Bendroji rinka labiausiai yra pakrikusi užsienio bendrosios ir vieningos politikos laukuose. Pirmajame viršūnių suvažiavime buvo nutarta, kad 1980 metais V. Europos valstybės turi būti ir turi vadintis nauju vardu: Europos unija. Kaip dar toli iki to idealo realizavimo, nes pirmas žingsnis dar nežengtas- Kilus Vid. Rytų karui, devyni vos po ilgo delsimo surado vieningą susitarimą pareikšti savo nuomonę, kuri tik suerzino JAV-bes ir neįtikino arabų. Britai ir prancūzai ir čia vieni ir kiti nuėjo savais skirtingais keliais, visai nepaisydami bendrosios, taigi ir savosios, nuomonės.

Atrodo, kad amžiais susikaldžiusi Europa dar tokia ir pasiliks ilgą laiką, nepasimokiusi iš savo klaidų.

Sustabdytas laikrodis

Bendrosios rinkos vadovybė desperatiškai bandė Naujųjų 1974 metų išvakarėse nusiskinti nors vieną vaisių — įsteigti regijoninį fondą ir paskirti atitinkamas sumas D. Britanijai, Airijai ir Italijai, bet nepavyko. V. Vokietija atsisakė įmokėti į fondą reikalaujamą sumą, o D. Britanija užblokavo tolimesnę B. rinkos programą, kol tas klausimas nebus išspręstas. Tada komisijos pirmininkas Otoli įsakė visose Bendrosios rinkos įstaigose sustabdyti laikrodžius, kol nebus pasiekta susitarimo. Manoma, kad Bendroji rinka Briuselyje turės 1973 metus pratęsti visą savaitę ir tik tada švęsti Naujus Metus.

Laikrodžius galima sustabdyti, bet ne patį laiką.

— Italijoj užpernai vagys pavogė 5843 meno kūrinius.

PARTIJA, BIUROKRATAI IR LIAUDIS

Svarstant ūkio planus nereikia pamiršti esminių tikslų

GEDIMINAS GALVA

Iš mažo branduolio - Novgorodo kunigaikštijos išaugo milžiniška imperija. Ji veržėsi į rytus ir išnaudojo progą plėstis va karuose. Rusai įsivyravo milžiniškuose plotuose. Ir jų ūkis augo ne vertikaliai, bet horizontaliai. Net šiuo metu rusai nesugeba atsiplėšti nuo horizontalios įtakos, be svetimųjų įtakos nesugeba organizuoti net nesudėtingos autovežimių pramonės.

Antroji rusų savybė - centralizuota valdžia ypač nuo Jono IV- Žiauriojo laikų. Vieton carų po revoliucijos įsivyravo nauja priespaudos valdžia, išaugusi iš komunistų partijos viršūnėlės, besiremiančios proletariato diktatūra. Štai vėl prietaravimas, kai partija - dalis sutapatina save su visuma.

Partijai išsilaikyti reikalinga šiokia tokia ūkinė pažanga, nes be jos negalima ugdyti partijai būtinų priemonių — valstybės galios, kariuomenės, milicijos ir milžiniško propagandos aparato, kuriam priklauso daugelis veiklos būdų, imtinai mokyklos.

Partija pateko į prieštaravimus, kurie jau išryškėjo net okupuotoje Lietuvoje. Spartesnę ūkinę pažangą galima daryti tik skatinant asmens veiklos laisvę. Bet tuo atveju gali išaugti mažai tepriklausomi nuo partijos ne tik ūkyje, bet ir politinėje veikloje. O šios linkmės partija negali pakęsti.

Užburtas ratas

A. Sniečkus pareiškė XII. 18 partijos centro komiteto susirinkime: "Mes dabar turime gerų patyrusių kadrų, sugebančių teisingai organizuoti darbą, sumaniai patraukti mases. Tačiau šiandieną privalome akcentuoti dėmesį ne į tai, kas pasiekta, o į esamus trūkumus. Todėl būtina nuolat stiprinti partinę ir valstybinę drausmę, didinti reikluma kadrams, skiepyti jiems didelę atsakomybę partijai ir liaudžiai už patikėtą darbą".

Šis teigimas sukirptas nusižiūrėjus į partijos programą. Tačiau apsigręžęs jį sumiekina: "Daug kuo čia kalti (dėl ūkinės nesėkmės) ūkiniai organai ir partinės organizacijos, kurios nesirūpina, kad būtų laiku paruošti kvalifikuoti kadrai, tinkamai organizuota gamyba ir darbas". Išeina, kad partija turi kadrus ir jų neturi. Pirmasis sekretorius painiodamasis jau pripažįsta partijos klaidingumą, kurio anksčiau net vengė paminėti.

Biurokratinis aparatas

Partijai išsilaikyti tarnauja visos priemonės imtinai vyriausybę ir biurokratus. Ji pripažįsta ūkinį vienvaldystės pradą, bet tik nusilenkus partijos valiai. O ši valia išreiškiama ne Vilniuje, bet Maskvoje. A. Sniečkaus žodžiais. "Ūkinis vadovas — partijos ir vyriausybės patikėtinis, ir jis visų pirma privalo aktyviai įgyvendinti partijos ir vyriausybės direktyvas." Šiuo teigimu pirmasis partijos sekretorius išreiškė fašistų nusistatymą: niekas negali veikti virš partijos ar šalia jos. Viskas priklauso partijai.

Partijos pirmasis sekretorius randa, kad tarp partijos ir ministerijų yra trintis, kurią jis apibūdina: "Tačiau ir dabar kai kurių ministerijų ir žinybų darbe yra rimtų trūkumų. Jos dar nepakankamai praktiškai padeda dirbti pavaldžioms įmonėms, ypač atsiliekančioms, giliai neanalizuoja techninių ir ekonominių rodiklių, nesiima reikiamų priemonių prieš valstybinės drausmės pažeidimus, nepakankamai domisi, kaip kontroliuojamas partijos ir vyriausybės direktyvų vykdymas.

Kai kurios ministerijos ir žinybos, vietiniai organai neoperatyviai sprendžia daugelį einamųjų ūkinės veiklos klausimų, mėgina juos primesti partiniams organams. Dėl to įmonės ir žemutinės organizacijos yra priverstos kreiptis į partinius organus grynai ūkiniais, dažnai smulkmeniškais klausimais.

Partijos miestų ir rajonų komitetai turi būti reiklesni tarybiniams, profsąjungų ir komjaunimo organams. Kartais jų veikloje trūksta iniciatyvos, kryptingumo, organizacinio darbo vietose."

Jis suklydo sutapatinęs partiją ir vietinę vyriausybę, Maskvos biurokratų rikiuojamą.

Liaudžiai tik trupiniai

Liaudis yra lyg balastas, bet būtinas partijai maitinti tranams. Liaudžiai nuteikti, taigi akims dumti, partija panaudoja propagandą, atseit, suvedžiojimą, kurį pirmasisi sekretorius štai kaip aptaria: "Didi partinės propagandos, masinės politinės, kultūrinio švietimo veiklos, paskaitinės propagandos, literatūros, meno, kino bei kitų priemonių jėga turi mobilizuoti darbo žmones, ideologinėmis priemonėmis užtikrinti ūkinių planų įvykdymą.

Labai svarbus veiksnys, užtikrinantis sėkmingą mūsų ūkinių

(Nukelta į 5 pusl.)

ARKIVYSKUPAS JUOZAPAS J. SKVIRECKAS

1873 - 1973

PREL. L. TULABA

6

1951 arkivyskupas vėl lankėsi Romoje. Šį kartą jis jau apsistojo savoje Lietuvių kolegijoje, kurios įsteigimu tiek daug jis buvo rūpinęsis ir dėjęs pastangų. Šio lankymosi proga arkiv. Skvireckas drauge su vyskupais P. Būčiu, V. Brizgiu ir V. Padolskiu gegužės 13 d. kolegijos koplyčioje paaukojo Lietuvą ir lietuvius Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Audiencijoje pas Šv. Tėvą arkivyskupas painformavo Šv. Tėvą apie katalikiškos Lietuvos kančias bolševikų priespaudoje. Atsisveikindamas popiežius Pijus XII apkabino arkivyskupą ir pasakė: "Jūsų asmenyje apkabinu mums taip brangią Lietuvą". Susipažinęs su kolegijos gyvenimu, davęs vadovybei patarimų ir nurodymų, arkivyskupas grįžo atgal į Zamsą, kur tęsė toliau savo ganytojinį ir mokslinį darbą.

Begyvendamas Zamse, arkiv. Skvireckas įprastu darbštumu sėdo prie Šv. Rašto. Jis parengė spaudai antrą pataisytą viso Šv. Rašto laidą, o taip pat paruošė naują Psalmių vertimą pagal hebraišką originalo tekstą.

1953 arkivyskupas Zamse kukliai atšventė savo 80 metų sukaktį. Ta proga jis išleido platų ganytojinį laišką, kuris lieka istorijai kaip jo paskutinė valia (testamentas).

Nuo 1957 arkivyskupo sveikata pradėjo silpnėti. Vis didėjanti arterijų sklerozė pamažu gesino jo kūrybines ir gyvybines jėgas. Pagaliau jos visai išblėso ir galutinai užgeso 1959 gruodžio 3 d. Iškilmingai palaidotas gruodžio 9 d. Jo žemiškieji palaikai lieka ilsėtis Zamso Šv. Vinceno seserų koplyčioje specialiai įrengtoje kriptoje.

Arkiv. J. Skvirecko asmuo

Jis buvo Dievo pašauktas kaip išskirtinė asmenybė atlikti dideliems darbams Bažnyčiai ir Lietuvai. Tylus ir užsidaręs. Atkaklus ir plačių užsimojimų. Stiprios valios ir geros sveikatos. Didelių gabumų ir plataus išsilavinimo. Visa tai jam buvo Dievo duota, kad įgalintų jį atlikti ganytojavimo ir mokslo srityse tuos didžius darbus, kokius retai kas pajėgia atlikti.

Iš paprasto Lietuvos kaimo vaiko jis išaugo į pasaulinio masto asmenybę. Savo vidine kultūra ir savo išorine laikysena jis kiekvienam sudarydavo kilnios asmenybės įspūdį. Romos grafo titulas, kurį pop. Pijus XI jam suteikė 1931 balandžio 6 d. visiškai atitiko jo kilnią laikyseną.

Mėgo nuošalumą. Šalinosi nuo gyvenimo triukšmo. Pasaulio tuštybės jo neviliojo. O vis dėlto jis mėgo žemišką grožį. Gamta jį viliojo. Meno kūriniais jis gėrėjosi. Bet už vis daugiausia džiaugsmo jam teikė dulkėtos knygos, jomis apkrautas studijų stalas, numylėtas Šv. Raštas. Kai kartą, kalbėdamasis su arkivyskupu, pareiškiau savo nusistebėjimą, kaip jis galėjo beveik visą savo gyvenimą pašvęsti Šv. Raštui, atsisakydamas nuo viso kito gyvenime, kiek nusišypsojęs, pasakė. "Nereikia nei stebėtis, nei juo labiau užuojautą man reikšti, nes darbas prie Šv. Rašto buvo man tikroji mano laimė, jis teikė man tiek džiaugsmo ir pasitenkinimo, kiek visa kita nebūtų galėję duoti".

Arkiv. J. Skvireckoas buvo lėto galvojimo ir atsargių sprendimų, bet užsispyręs sprendimus vykdyti ir atkaklus savo nusistatyme. Ne kartą gal būtų galėjęs išvengti kai kurių nemalonumų, jei savo nusistatymo teigime ir savo sprendimų vykdyme principinį griežtumą būtų jungęs su praktišku nuolaidumu ir diplomatiniu apdairumu, ypač kiek tai lietė jo santykius su kitais vyskupais ir su savo kapitula. Jei kartais jis savo nuomonę vienu ar kitu atveju, ypač asmenų atžvilgiu, pakeisdavo tai ne dėl to, kaip teigia kun. S. Yla, kad jis lengvai pasiduodavo kai kurių asmenų įtakai, bet veikiau dėl to, kad buvo giliai galvojęs ir jautrus atsakomybėje prieš asmenis. Pakeisdavo nuomonę ir taisydavo sprendimus ne iš kokios baimės ar kokių išskaičiavimų, bet greičiau iš tiesos meilės ir krikščioniškos pagarbos žmogui. Tai žymė didelių asmenybių, koks buvo J. Skvireckas, o ne nykštukų, kokiu, kai kas norėjo jį laikyti, bet kokiuo jis nebuvo. (Plg. Vardai ir Veidai, p. 329).

Arkivyskupui netrūko praktiško sumanumo, bet jam trūko laiko rūpintis praktiškais gyvenimo reikalais. Pats būdamas pareigos ir principų žmogus, jis tikėjo, kad ir kiti tokie yra. Todėl savo bendradarbiais jis visiškai pasitikėjo, jų nekontroliuodavo ir jiems visa patikėdavo. Ši taktika jam laimėjo daug laiko ir atėmė eiles rūpesčių. Čia jo pasitikėjimas gal buvo perdidelis. Kai kurių nemalonumų, o taip pat kai kurių netikslumų būtų buvę galima išvengti, jei jis būtų stengęsis turėti glaudesnį ryšį su bendradarbiais, jei jis būtų ryžęsis daugiau kontroliuoti tuos, kurie veikė jo autoritetu ir už kurių veiksmus galutinai jis nešė atsakomybę prieš Dievą ir prieš žmones.

(Bus daugiau)

JAV LB krašto valdybos atstovai su JAV delegatu prie Jungtinių Tautų — kongr. Robert N. C. Nix. Iš k. į d.: vicepirm. Rimas Česonis, kongr. Nix ir LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. inž. Algimantas Gečys.

Nuotr. K. Čikoto

LB DELEGACIJA APLANKĖ JAV ATSTOVĄ

1973 metų gruodžio 29 d. JA Valstybių Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos atstovai — vicepirmininkas Rimas Česonis ir LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys — buvo priimti JAV delegato prie Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos kongresmano Robert N. C. Nix. Kartu su LB atstovais vyko ir lietuvių spaudos bendradarbis Kaz. Čikotas.

LB atstovai delegatui prie JT įteikė krašto valdybos memorandumą ir dokumentaciją, liečiančią žmogaus teisių pažeidimus pavergtoje Lietuvoje. Taip pat buvo įteikti Kunigų vienybės memorandumo tikėjimo persekiojimo reikalu ir BATUNO memorandumų JT organizacijai nuorašai. LB memorandume kongr. Nix yra prašomas dėti pastangas, kad būtų suteikta eiga JAV kongreso rezoliucijai Nr. 416. Taip pat jis yra prašomas pristatyti pateiktą dokumentaciją saryšy su žmogaus teisių pažeidimu atitinkamoms JT žinioje veikiančioms komisijoms ir, esant progai, pasakyti kalbą JT generalinėje asamblėjoje, kur būtų pasmerktas Sovietų kolonializmas Pabaltijo valstybėse ir iškelti Sovietų Rusijos vykdomi žmogaus teisių pažeidimai.

Ilgiausiame pokalbyje kongr. Nix buvo užsiminta, kad prieš porą metų kongr. Edward J. Derwinskio kalba Jungtinėse Tautose Pabaltijo klausimu buvo labai reikšminga ir teigiamai sutikta. JAV lietuviai kong. Nix, dabartiniu metu JT užimančiam kongr. Derwinskio turėtąsias pareigas, bus nemažiau dėkingi už panašaus turinio kalbą JT sesijos metu. Kongr. Nix buvo painformuotas apie dabartinę Lietuvos padėtį, vertingą BATUNo veiklą, kontaktuojant JT atstovybes New Yorke, ir LB šiai organizacijai skiriamą dėmesį. Gautas pažadas Pabaltijo reikalu imtis žygių Valstybės departamente ir, esant progai, kalboje iškelti Pabaltijo valstybes bei jos gyventojus ištikusią tragediją. Imdamasis žygių, atstovas sakėsi pasitarsiąs su savo artimu bičiuliu kongresmanu Derwinskiu.

Kongr. Nix yra demokratas, ilgametis Atstovų rūmų narys, atstovaująs Pennsylvanijos valstybei. Atstovų rūmuose jis priklauso svarbiai Užsienio reikalų komisijai. Gč.

Mūsų kolonijose

Rochester, N. Y.

"PALIKIMAS"

Sausio 19 d., šeštadienį, 8 v. v. Šv. Jurgio parapijos salėje, 545 Hudson Ave., rengiamas vakaras. Programoje Anatolijaus Kairio drama "Palikimas". Režisuoja Andrius Cieminis. Vaidina moksleiviai ir studentai: Tadas Klimas, Juozas Laukaitis, Jūratė Krokytė, Rūta Stankutė, Petras Matiukas, Birutė Butrimaitė, Danutė Krokytė, Paulius Laukaitis, Bronius Petrauskas, Vilija Dėdinaitė ir Vytautas Butrimas. Po vaidinimo bus pasilinksminimas ir šokiai, grojant Melody Nite orkestrui. Visi yra kviečiami dalyvauti. Rengia ateitininkai.

METINĖ ŠVENTĖ

Sausio 20 d., sekmadienį, bus Rochesterio moksleivių ateitininkų metinė šventė. 11 val. šv. Mišios. Po mišių parapijos salėje įvyks moksleivių pasižadėjimas, Moksleivių Ateitininkų sąjungos pirmininko Kęstučio Šeštoko paskaita ir trumpa meninė programa. Visi yra kviečiami dalyvauti. J.

Hot Springs, Ark.

PATIKSLINIMAS

1974 m. sausio 3 d. "Drauge", Hot Springs, Ark., trumpose žinutėse įsivėlė netikslumas. Petras Balčiūnas nėra radijo valandėlės pirmininkas, o kartu su Jonu Zdanium programos tvarkytojai. Radijo valandėlės, pavadintos "Laisvės Varpai", finansinius reikalus tvarko Radijo klubo komisija.

Radijo klubo metinis susirinkimas įvyksta šių metų sausio 20 d. Bronės Martin viešbutyje, 333 Ouachita Ave., 2 val. p. p. Laukiami ne tik rėmėjai, bet ir svečiai. S. Š.

EIFELIO BOKŠTO LIKIMAS

Eifelio bokšto likimo problema jau kelinti metai svarstoma Prancūzijos spaudoje. Dėl jo likimo daug yra skirtingų nuomonių pareikšta. Tačiau sunku prancūzams įsivaizduoti Paryžių be Eifelio bokšto. Pastaruoju laiku vyrauja ir tokia nuomonė, kad ekonomiškai labiau apsimoka išmontuoti plieno bokštą, negu palaikyti jo tolesnį egzistavimą. Girdi, būtiniausias bokšto remontas bus dvigubai brangesnis už išmontavimą.

Paryžiaus policijos prefektas mano, kad plieninė konstrukcija gali greit griūti, tad saugumo sumetimais bokštą reiktų geit išmontuoti. Be to, vis dažniau nurodomas ir kitas argumentas, būtent: reikia plėsti magistrales, ir garsusis Eifelio bokštas tampa kliūtimi.

Bokšto amžius

Per 74 savo amžiaus metus garbingas bokštas buvo 16 kartų dažytas apsauginiais dažais. Po kiekvienos tokios "operacijos" jo masė padidėdavo iki 70 tonų. Tačiau korozijos procesas nesustabdytas, ir bokšto griaučiai pavojingai "sensta". Specialistų tyrimai parodė, kad pagrindinis remontas turi būti padarytas neatidėliojant. Kita ekspertų grupė sako, kad bokšto amžius buvo numatytas tik 20 metų, bet atitinkamai konservavus, Eifelis dar pastovėtų 200 metų.

Tačiau Eifelio bokšto draugija siūlo savo garsenybės 10 metų rekonstrukcijos planą. Jeigu miesto valdžia nepadidins subsidijų bokštui, siūloma padidinti šio turistinio objekto lankymo užmokestį. Girdi, bokštas ir šiaip neblogai uždirba miestui — 100 tūkstančių dolerių per metus.

Būdinga bokšto praeitis

Nuo 1889 m. bokštą aplankė 50 milijonų turistų. Atsiradus radijui, buvo bokšte įtaisyta antena. Eifelio bokštas padėjo užmegzti ryšius su Amerika ir dabar dirba kaip televizijos antena.

Be to, su bokštu yra susiję daug nepaprastų istorinių įvykių. Pavyzdžiui, 1923 metais žurnalistas Pjeras Labrisas nusileido dviračiu per 347 laiptelius į antrojo aukšto platformą. O 1964 m., švenčiant bokšto 75 metų gimimo dieną, 7 alpinistai, stebint milijonams televizijos žiūrovų, įsiropštė į pačią bokšto viršūnę. Kelis kartus bokštą bandyta padegti. O vienas aferistas įsigudrino net gi bokštą parduoti. Daugelį metų bokštu naudojosi savižudžiai. Iki 1865 m., kai pagaliau buvo įrengti apsisaugojimo (apsauginiai) tinklai, nuo Eifelio bokšto paskutinį šuolį įvykdė 344 žmonės. Mškns

IR ŽUVYS SERGA KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS

Lašišos gyvena jūroje, o nėršia gėlame vandenyje — upėse. Po neršto suaugusios lašišos grįžta į jūrą ir trumpai gyvena, dažniausia žūna. Tyrinėtojams pavyko neseniai išaiškinti lašišų žuvimo priežastį. Mat, jos suserga kraujagyslių ligomis, kai kelionių metu pereina iš sūraus vandens į gėlą ir vėl atgal. Daugelio lašišų kraujagyslės užsikemša, ir jos nugaišta. Mškns

Radio programa

★

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda **Steponas J. Minkus.** Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.**

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

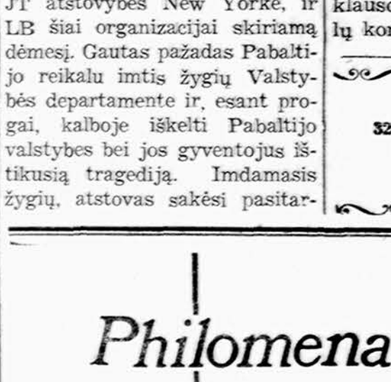

PHILOMENA D. PAKEL President

5.39% Annual Yield on 5¼% Passbook Accounts Daily Interest

5.92% Annual Yield on 5¾% 90-Day Notice Accounts $100 Minimum

6.003% Annual Yield on 5¾% 90-Day Savings Certificate $1,000 Minimum

6.81% Annual Yield on 6½% One Year Savings Certificate $1,000 Minimum

7.08% Annual Yield on 6¾% 30-Month Savings Certificate $5,000 Minimum

7.35% Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificates $1,000 Minimum

7¼% on Four Year Savings Certificates $10,000 Minimum

6.727% Annual Yield

For 49 years, savers at near-$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

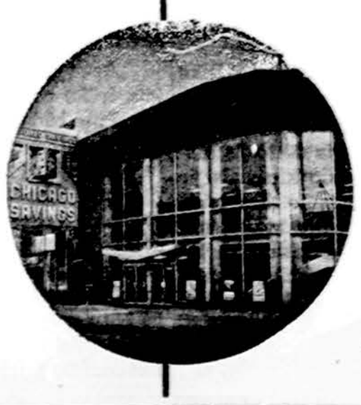

CHICAGO ★★★★
savings and loan association
6245 south western avenue, 476-7575

● Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Čia Namai Geri

2 butų mūras Marquette pke. Moderni virtuvė, įrengtas beismentas, naujas gazu šildymas, alumin. langai, geležinė tvora, garažas. $30,500.

Marquette Parke 7 kamb. 1½ aukšto namas su garažu. 30 p. lotas. 2 vonios. Gazu šildymas. $19,600.

Arti mūsų visų — Modernus 12 metų mūras. Įrengtas beismentas. Garažas. Karpetai. $21,700.

Marquette Parke 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 mieg. ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba dviem artimom šeimom gyventi. $21,500.

4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazo šildymas, alum. langai, karpetai, 3 auto mūro garažas. $42,000.

Tvirtas apartmentinis mūras arti Kedzie, pora blokų nuo parko, naujas gazo šildymas, švariai nudažytas. $16,000 pajamų. Kaina $69,000.

Platus vertingas lotas. Marquette pke, prie mokyklų. Kaina $9,900.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. HE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax — Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2237

BRIGHTON PARKE
2 po 4 kamb. med. su garažu. Savininkas išsikėlęs, tuoj galima užimti, nebrangus.

Puikus 2-jų aukštų mūr. Garažas. Įrengtas sklepas. Centr. šildymas.

GAGE PARKE
Tvirtas 1½ aukšto mūr. 5 ir 4 kamb. Garažas. Didelis frontinis ir valgomasis.

Mūr. bungalow. Kilimai nuo sienos iki sienos. Garažas. Šeimininkei reikia skubiai parduoti.

MARQUETTE PARKE
Puikus mūr. bungalow. 3 mieg. su valgomuoju. Įrengta pastogė ir sklepas. Thermopane langai. Garažas. Savininkas išsikėlęs, turime raktus. Paskubėkite su pasiūlymu.

2-jų butų mūr. Platus sklypas. Įruoštas sklepas. Savininkas turi būtinai parduoti. Neaukšta kaina.

Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS REAL ESTATE
2951 W. 63rd St., 436-7878

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės

Namų pirkimas bei pardavimas.

Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 S. Archer Avenue
Tel. 254-5551

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos Radijai.
Stereo ir oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1488

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl judų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

REAL ESTATE

Fantastiniai gražus, puikios statybos namas ant 1½ akro žemės su 40 p. eglėmis, natūralaus raudonmedžio iš lauko, 24 p. akmens židinys, siekiąs lubų balkius. Salionas 23 x 27 p., 3 mieg. k., 1½ vonios, 40 p. saulės balkonas, pilnai įrengtas rūsys. Pėkščia nueinama prie Mich. ežero paplūdimio.

1½ val. nuo Chicagos, arti Sawyer, Mich. Nupiginta kaina greitam pardavimui $55,500. Turite pamatyti.

Dėl inform. ir nuotraukų skambinti savininkui

616-426-3497

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Šerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5 - 2787

PLUMBING & HEATING
24 hour service
PR 9-2955
H. EVANS

GĖLĖS BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd St., Chicago, Illinois
TEL.: PR 8-0833 — PR 8-0834

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street, Chicago, Illinois
TEL. 424-8654

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood—CL 4-7450

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS

1st Class Restaurant in need of a
SALAD GIRL
Day Shift
ARLEY'S RESTAURANT
Downers Grove, Illinois
964-0550 — Steve

PART TIME BANK TELLERS
Housewives with some experience, what hours can you work? Good Loop location and excellent salary. Call —
MR. KRIESE, 939-3900

HOUSEKEEPER
FAR WEST PARISH
LIVE IN OR GO HOME
GOOD SALARY — PENSION
BLUE CROSS COVERAGE
Tel. — AU 7-1100

TAVERN - LIQUOR STORE
Completely remodeled. Established 60 years. Bridgeport Area. Steady Lithanian, Polish, Irish Trade.
Call — 247-9124
3149 S. Morgan Street

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS. tel. RE 7-5168

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"
★
Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil., AM ir 939 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)
Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) **(89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v.** (Vadovauja prof. J. Stukas).

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DĖMESIO!

Dr. V. Sruogienės
LIETUVOS ISTORIJA
šiuo metu vienintėlė ir nieku nepakeičiama mūsų krašto istorijos knyga visoms lituanistinėms mokykloms ir namams. Čia Lietuvos praeitis apžvelgiama nuo seniausių priešistorinių laikų iki mūsų dienų, knyga gausiai iliustruota paveikslais, istorinių šaltinių ištraukoms, aprūpinta žemėlapiais, gerame popieriuje, kietuose apdaruose, kaina — $6.00. Knygą išleido čikagiškė knygų leidykla **Terra.**

Užsakymus ir pinigus siųskite adresu:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

SKELBKITE PARDUODAMUS DALYKUS DRAUGE
PARDUODATE NAMĄ? BALDUS? AUTOMOBILĮ?

Geriausia vieta skelbtis Jūsų dienraščio "Draugo" puslapiuose. Rezultatai būna geri, kaip matote iš šių liudijimų:

"Kai mano vyras mirė, aš norėjau parduoti automobilį. Paskelbiau "Drauge") ir atsiliepė 15 asmenų. Pirmas nupirko. Pasiūlymas buvo geras" (Mrs. S. S.).

"Mano darbininkė patarė man paduoti skelbimą į "Draugą", kai aš norėjau parduoti seną, didelį, gražų stalą, kurį man paliko mano bobutė. Jau kitą dieną atsiliepė inteligentiškas vyras ir nupirko. Aš tik mokėjau $1.96 ir atsiliepė 5" (M. K.).

Tokie paliudymai labai dažni, dėlto apsimoka skelbtis dienraščio "Draugo" puslapiuose.

Paskelbiau namą pardavimui, ir adresas buv. klaidingai paduotas bet mano kaimynė, kurios adresas buvo pažymėtas, atsiuntė pirkėjus pas mane ir aš pardaviau trečiam lankytojui" (Mrs. B. B.).

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

PROGRAMOJE:
Sol. D. Stankaitytė, muz. A. Vasaitis ir rašyt. A. Baronas
KARŠTA VAKARIENĖ IR ŠOKIAI
Gros Bichnevičiaus orkestras
Auka 7.50 dol.

CICERO Lituanistinių Mokyklų VAKARAS

1974 m. sausio 19 d. 7:00 val. vak., ŠV. ANTANO PARAPIJOS SALĖJE, 1500 So. 49th Court, Cicero, Ill.

PAKVIETIMAI gaunami pas tėvų komiteto narius: Z. Palionienė (863-6754); N. Baronienė (652-3212); A. Zumaras (652-4980); ir B. Noviekis (863-3070).

TĖVŲ KOMITETAS

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS SANTA MONICOJE

Šiemetinis Santa Monicos lietuvių Naujų metų sutikimas praėjo su dideliu pasisekimu. Sutikimą rengė LB apylinkė ir Lietuvių klubas.

Paskutiniu laiku LB apylinkės ir L. klubo santykiuose pastebimas vis didesnis suartėjimas. Daugelis L. klubo narių yra kartu ir aktyvūs bendruomenininkai (aktyviais vadinu tuos, kurie bent susimoka solidarumo įnašus). Tą suartėjimą dar labiau paryškina faktas, kad dr. A. Milaknis yra L. klubo valdybos pirmininkas ir LB apylinkės valdybos ilgametis sekretorius. Jis suorganizavo ir pravedė ir šį šaunų Naujųjų metų sutikimą.

Į sutikimą prisirinko bene rekordinis svečių skaičius — 180. Nemaža svečių buvo ir iš Los Angeles. Šokiams grojo Latvalos orkestras. Sol. H. Paškevičius, pritariant orkestrui, gražiai padainavo keletą nuotaikingų dainų. Rašytojas A. Mironas -Norimas paskaitė humoristinių ir "rimtų" linkėjimų. Vienas iš tų linkėjimų buvo skirtas ir rengėjams — sekantį Naujų metų sutikimą surengti nuosavoje salėje. Taip, neturėjimas savų patalpų yra labai jaučiamas, bet apie jų įsigijimą tuo tarpu galima tik pasvajoti.

Su Naujais metais svečius pasveikino L. klubo ir LB vardu dr. A. Milaknis. Po to buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir Valio, valio! Suskambėjo šampano taurės, prasidėjo sveikinimaisi, linkėjimai — įžengėme į 1974 metus.

Tokiam dideliam parengimui reikėjo ir daug talkininkų. Bilietus pardavinėjo E. Gedgaudienė ir A. Maskoliūnas, barą aptarnavo A. Daukantas ir S. Kvečas, valgių stalą tvarkė L. Graužinienė ir M. Vaičienė. Be abejo, tų talkininkų buvo daug daugiau. Juk reikėjo ir salę sutvarkyti, ir papuošti, stalus padengti, valgius pagaminti. Neturėdamas tikslių duomenų, jų pavardžių surašyti nedrįstu. *B. G.*

KARALIENĖS SLĖPTUVĖ

Anglijos karalienė, antrojo pasaulinio karo metu, slėptuvę buvo įsirengusi aštuonių metrų žemės gilumoj po Buckingamo rūmais. Slėptuvei buvo parinktas vienas patogiausių rūsių, kur anksčiau buvo kažkokia rūmų reikalam dirbtuvė.

Pačiai karalienei Elizabetai prižiūrint, slėptuvės sienos buvo apmuštos mėlyna medžiaga, o grindys iškilotos storais kilimais. Baldų slėptuvėj nedaug: keli minkštasuoliai, odinės kėdės, karalienės rašomas stalas, galingas radijas ir knygų spinta, kur buvo sudėti karališkos poros veikalai. **M.**

LAIŠKAI DRAUGUI

DĖL LB CICERO APYLINKĖS SUSIRINKIMO

Įdomu buvo 1974 sausio 4 d. "Drauge" skaityti pranešimą apie LB Cicero apylinkės įvyksiantį metinį susirinkimą, į kurį bus įleidžiami tik registruoti apylinkės nariai, o nepilnamečiai ir svečiai nebus įleidžiami. Registruoti Cicero LB apylinkės nariai laikomi tie, kurie sumokėjo tautinio solidarumo įnašą už 1973 m. (LB Įstatai 11 ir 77 paragrafai). Toliau ten rašoma, kad solidarumo įnašą galima įmokėti iki 1974 sausio 13 dienos.

Gražu, kad apylinkės valdyba stengiasi išrinkti solidarumo įnašus, bet negerai, kad viešu pranešimu klaidina ne tik savo, bet ir kitų apylinkių lietuvius.

Pranešime minimi JAV LB įstatų paragrafai skamba taip:

"11. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklan, kiekvienas lietuvis, sulaukęs 18 metų amžiaus, moka tautinio solidarumo įnašą."

"77. Apylinkės susirinkimo pilnateisiai dalyviai yra apylinkėje registruoti lietuviai."

JAV LB įstatai niekur nesako, kad LB apylinkės narių gali būti ar į susirinkimą įleidžiamas tik tas, kuris yra susimokėjęs solidarumo įnašą.

Bendruomenės teisių atėmimą sprendžia JAV LB Garbės teismas (LB įstatų 9 paragrafas), bet ne kuri nors valdyba. JAV LB įstatų 7-tame paragrafe yra pasakyta, kad "Visi JAV gyveną lietuviai, ne jaunesni kaip 18 metų ir registruoti JAV LB apylinkėse, turi šias Bendruomenės teises:

a. sprendžiamuoju balsu dalyvauti LB apylinkės susirinkimuose,

b. balsuoti JAV LB organų rinkimuose,

c. būti renkami į LB organus."

JAV LB VI-ji taryba, pramatydama, kad kartais kai kam gali kilti klaidingos mintys ar supratimas dėl registruoto LB apylinkėje lietuvio sąvokos, 1973 metų balandžio 28 - 29 dienomis New Yorko sesijoje nutarė, kad: **"registruotas LB apylinkės lietuvis"** yra tas, kuris:

a. raštu pareiškia priklausomybę Lietuvių Bendruomenei; arba

b. bent kartą yra susimokėjęs solidarumo įnašą; **arba**

c. bent kartą yra balsavęs LB Tarybos rinkimuose; **arba**

d. yra apylinkės valdybos įrašytas į apylinkės kartoteką; **arba**

e. užsiregistruoja LB Tarybos rinkimų metu rinkiminėje komisijoje".

Tad praktiškai, tur būt, beveik kiekvienas Cicero lietuvis turi teisę dalyvauti kaip pilnateisis dalyvis JAV LB Cicero apylinkės susirinkime. Žinoma, būtų labai gražu, kad kiekvienas iš jų būtų susimokėjęs tautinio solidarumo įnašą.

Nuostabu, kad apylinkės valdyba perspėja, jog svečiai nebus įleidžiami į susirinkimą. Šiame laisvame krašte toks pareiškimas yra nesuprantamas, ypač kada JAV Lietuvių Bendruomenė jungia visus gerus lietuvius. JAV LB vyriausias organas — LB taryba — ne tik įleidžia, bet ir visada kviečia dalyvauti visus svečius LB tarybos sesijose. Tas pats yra ir visose apylinkėse. Nejaugi LB Cicero apylinkės valdyba nenori į savo apylinkės susirinkimą įleisti JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos narių ar JAV LB tarybos narių ar kitų lietuvių kaip svečių?

Su pagarba,
Vytautas Kamantas
JAV LB Tarybos narys

IŠ SOVIETINIO ŽODYNO

Pabaigtuvės — signalas pradėti kapitalinį remontą.

Pabauda — susikompromitavusios pardavėjos pervedimas į sandėlį.

Padėjėjas — sargas, pagelbstintis permesti maišą per gamyklos tvorą.

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

AR VILNIUS JAU TAIP TVIRTAI YRA MŪSŲ, KAD JUO NEREIKIA DAUGIAU RŪPINTIS?

Taip galvoti, būtų neįvertinti realių pavojų.

GRAŽINOS KRIVICKIENĖS - GUSTAITYTĖS

liaudies dainų rinkinys, kuriose apdainuojamas Vilnius, yra gyvas dokumentas, kaip Vilnius yra suaugęs su visa tauta.

Ši knyga, šalia daugelio savybių, yra vertinga tuo, kad turi visų dainų turinius angliškai. Dėl to ji gali eiti dovanos pareigas įtakingam kitataučiui.

VILNIUS LIAUDIES DAINOSE

gaunamas Drauge ir pas platintojus.

Su daugelio dainų gaidomis, nesuprantamų žodžių žodynėliu, paruoštu Dr. P. Skardžiaus, 384 psl., kainuoja tik 5 dol.

PARTIJA IR LIAUDIS

(Atkelta iš 3 pusl.)

planų įvykdymą, — tai rūpinimasis darbo žmogumi. Viskas, pradedant darbo sąlygomis gamyboje, valgyklų, vaikų darželių ir lopšelių, transporto, kultūringo laisvalaikio organizavimo darbu, turi įtakos darbininkui, sukuria tam tikrą darbo nuotaiką. Ir, sprendžiant šiuos klausimus, nėra smulkmenų. Jais turi labai domėtis kiekvienas vadovas, partinės, profsąjungų bei kitos organizacijos.

Visoje ideologinio darbo sistemoje dabar labai svarbu užkirsti kelią bet kokiems mėginimams prasiskverbti buržuazinei ideologijai tarybinių žmonių tarpe, skiepyti tarybiniams žmonėms socialistinį internacionalizmą, tarybinį patriotizmą."

Liaudžiai kasmet daug žadama, negailima nuošimčiais išreikštų pažadų ir 1974 m. ūkio plane. Numatyta 6,5 proc. tautinių pajamų, 6,1 proc. padidinti prekybos apyvartą ir pažadėta daugiau teikti prekių vartotojams. Kaimas jau būsiąs elektrifikuotas ir daugiau dujų gausiąs. Jei minėti pažadai būtų išteseti, liaudis toli negalės jais pasinaudoti, kai vartojimo reikmenų kainos keliamos sparčiau už žadėtą 4,7 proc. atlyginimo padidinimą. O dar reikia dažnai naudotis ir "blato" talka, spekuliaciniu juodosios rinkos patarnavimu.

Liaudžiai rūpi ne pažadai, bet tikrovė. Jos pragyvenimo lygis šiame pokaryje pagerėjo, bet dar labai toli nuo komunistų partijos žadėto "rojaus" žemėje.

Privilegijuota komunistų partijos vadovybė, biurokratai ir propagandininkai sugeba žymiai geriau verstis už liaudį, kuriai viskas žadama. O tai sako, kad komunistinėje santvarkoje yra net daugiau klasių, kaip sustingusioje Rusijos carinėje santvarkoje. Ir komunistinėje santvarkoje laikoma didžiausiu menu iš žemesnės klasės peršokti į aukštesnę, tapti biurokratu ir atsisveikinti su taip popieriuje gerbiama liaudimi. O šiam tikslui patarnauja ir vadinamas liaudies ūkio planas.

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
—TĖVAS IR SŪNUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovenhill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

A. † A.
Gail. Seselei Adelei Slavinskaitei

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdinčius seserį Dr. ONĄ SRUOGIENĘ ir mielus globėjus VITĄ SRUOGAITĘ - KEVALAITIENĘ su šeima.

Sofija Simoliūnienė, M. D.
Elena Grigiškaitė

A. † A. ANTANUI ČELKIUI

geležkelių inžinieriui mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų EUGENIJŲ, marčią RŪTĄ, dukterį ZITĄ, žentą MIKIO ZINBO su anūkėm, brolį JULIŲ ir MARIJĄ ČELKIUS ir kitus gimines.

Sofija Simoliūnienė, M. D.
ir Elena Grigiškaitė

Brangiai motinai mirus Lietuvoje
STASĮ IR MARYTĘ ERLINGIUS
nuoširdžiai užjaučiame.

BALYNAI
RAŽAUSKAI

A. † A.
ALFONSUI PAUKŠČIUI mirus,

ŽMONAI, SŪNUMS, DUKRAI ir ŽENTUI bei likusiems Lietuvoje giminėms reiškiame gilią užuojautą.

N. Micius
P. Kniukšta

A. † A. ALFONSUI BAIKŠČIUI

Lietuvoje mirus, dukrai LORETAI BAIKŠYTEI-KASIENEI reiškiame gilią užuojautą.

Gediminas, Leonida ir Ramunė Kazėnai
Krikšto sūnus Kęstutis
Bronius Kirkus

A. A.
MARY BUKAUSKAS URBELIS
PO TĖVAIS BARTKUS

Gyveno 6631 South Hoyne Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė sausio 13 d., 1974 m., 4:00 val. ryto, sulaukus 76 m. amž. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 70 metų.

Paliko dideliame nuliūdime duktė Beatrice Smith, sūnus Leonard Bukauskas ir marti Eleanor, dvi podukros — Helen Sabourin ir Viola Wilson ir jos vyras Orin ir jų vaikai, 4 anūkai — Allen Smith, Frank Leonard su žmona Sue, Mary Durta su vyru Joseph ir Arlene Baskys su vyru Joseph, 8 proanūkai, pusseserė Marcelė Diekon, dukterėčia Verna Deperoni su vyru Bruno ir sūnum John, krikšto duktė Stephanija Shelus ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie Brighton Park Moterų klubo, Joniškiečių, Ūpytės, Suvalkiečių, Biržiečių draugijų, Našlių Našliukių ir Pavienių draugiško klubo ir Chicago Lietuvių Citizens klubo.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 16 d. 9:00 val. ryto bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą 9:30 val. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: Duktė, sūnus, marti ir visi kiti giminės.

Dėl informacijų skambinkite — RE 7-8600.

P A D Ė K A
A. † A.
Aleksandra Jagminienė

Mūsų brangi mamytė, uošvė, senelė ir prosenelė atsiskyrė šiuo pasauliu 1973 m. gruodžio 26d. Palaidota gruodžio 29 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse pagal jos prašymą.

Mūsų širdinga padėka kan. Vaclovui Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias ir velionės palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdus ačiū vargonininkui sol. V. Baltrušaičiui už giesmes šv. Mišių metu.

Širdingas ačiū grabnešiams Ray-Aleksas Moscenicams, Tom Smith, Alex Bagdonui, Jonui Štitiliui ir Valerijonui Pociui.

Širdingiausias ačiū Venezuelos Lietuvių Draugijai ir jos pirm. H. Baradui už auką ir užuojautos pareiškimus per Draugą ir Naujienas.

Nuoširdus ačiū Venezuelos Lietuvių Draugijos nariams, mūsų brangiems draugams ir pažįstamiems už šv. Mišių aukas, aplankymą koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Širdingas ačiū laidotuvių direktoriui Jonui Evans už taip gražų ir rūpestingą patarnavimą laidotuvių metu, kuris mums paliks giliai atmintyje.

Nuliūdę: duktė Stasė ir Kazys Ulevičiai, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Lietuvos** Vyčių 112 kp. susirinkimas įvyks antradienį, sausio 15 d., 8 val. vakare, Marquette liet. parap. mokyklos salėje.

× **J. Juknevičienė**, vaikų namelių vedėja, ir Adelė Izokaitienė kalbės per Margučio radiją šį trečiadienį, sausio 15 d., apie ateinantį Montessori vaikų namelių balių.

× **Šv. Pranciškaus** seserų rėmėjų Chicagos apskrities metinė vakarienė įvyks sekmadienį, balandžio 7 d., 1974 — Brighton Parke Nekalto Prasidėjimo Švč. P. Marijos svetainėje, 44 ir Fairfield Ave.

× **Lietuvių abiturientų**, baigusių vidurines mokyklas Chicagoje ar jos apylinkėse, susipažinimo vakaras, globojamas Liet. Moterų federacijos Chicagos klubo, talkinant tėvams, įvyks gegužės 19 d. Sabre Room restorane, Oak Lawn, Ill. Be šio pobūvio, artimoje ateityje numatomas surengti jaunimo dailiojo žodžio vakaras. Daugiau informacijų teikia S. Bacevičienė arba S. Jelionienė.

× **Aldona ir Jonas Adamoniai,** gyv. Bostone, atvyksta Chicagon ir svečiuosis Irenos ir dr. Leono Kriaučeliūnų šeimoje. Dalyvaus Spaudos baliuje, susipažins su Chicagos lietuvių gyvenimu. Aldona Adamonienė vadovauja kelionių biurui, o Jonas Adamonis sėkmingai vadovauja automobilių prekybai. Yra uolūs ir nuolatiniai lietuviškųjų darbų rėmėjai.

× **Marquette Parko Lietuvių Namų** savininkų organizacijos narių metinis susirinkimas įvyks sausio 18 d. 7:30 v. v. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Yra svarbių reikalų aptarti. Išgirsite naudingų žinių liečiančių namų savininkus ir kitus. Prašome gausiai dalyvauti.

× **Chicagos moksleivių ateitininkų** Kun. A. Lapniūno kuopos veiklą stambia auka yra parėmęs dr. J. Juozevičius. Kuopa nuoširdžiai dėkinga už jos veiklos parėmimą.

× **LRK susivienijimo 160 kuopos** metinis susirinkimas įvyks vasario 3 d. 1 val. p. p. Nekalto Prasidėjimo par. mokyklos salėje, Brighton Parke. Kuopos nariai kviečiami dalyvauti.

× **Nekalto Prasidėjimo seserys,** Putnam, Conn. dėkodamos už kalėdines korteles ir kalendorių, prisiuntė piniginę auką savo dienraščiui paremti. Ačiū.

× **Kun. Joseph J. Svirskas,** Haverhill, Mass., padėkojo už gautą "Draugo" kalendorių ir pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos** rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereotape cartridges — $6.95, & cassettes — $5.95. Pilnam sąrašui rašykite **Anatole Productions, Inc.,** 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois 60636. Tel. (312) 778-2100.
(sk.)

× **Manigirdo** Motekaičio piano rečitalis įvyks sausio 20 d., 3 val. popiet, Jaunimo centre. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69 St. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto. Rengėjai.
(pr.

× **Lietuvių Fondas.** Nauji LF nariai, čikagiečiai: a. a. Juozo Gaudušo (1904-1963), Kajetono Raimundo ir Onos Stefanijos Putramentaitės Gaudušų, sūnaus atm. įn. $300. — įrašė brolis Felicijonas Gaudušas. Felicijonas ir Jadvyga Gaudušai įstojo į LF narius su $200 įnašu. LF. adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, tel. 925-6897. (pr.)

× **Dr. Julius Bielskis,** Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles, Calif., mus pasveikino, prisiųsdamas ir auką. Dėkojame.

× **Aukų po 3 dolerius** prisiuntė: I. Smieliauskienė, J. Mikeliūnas, Ant. Matukas, J. Pečiulis, L. Šimanskienė, Kazys Merkis, A. Zubavičius, M. Galdikienė, V. Numgaudis, K. Janušką, M. Smelstorius, J. Černius, K. Daugvydas, A. Rugys, K. Balčiūnas, M. Mackiala, J. Banėnas, J. Dagys, J. Petrauskas. Labai ačiū.

× **Po 2 dol. aukojo:** M. Klimas, Liudvika Žebraitis, V. Ruzga, J. Valaitis, Sister Helen Marie, Teofilė Vildžius, D. Eitmanas, A. Pietarienė, R. Penčyla, J. Bacevičius, Felix Zavisha, T. C. Mikulskis, E. Čuplinskas, Labai ačiū.

× **Aukų po 5 dolerius** prisiuntė:
Izabelė Jonaitienė, Cleveland,
Magdalena Kudirka, Waterbury,
Kazimieras Račkauskas, Richmond Hill,
Petras Narkevičius, Somerville,
Marcella Kacevičius, Chicago,
Feliksas Valaitis, Chicago,
Mary Conrac, Long Beach,
Vytautas Stasaitis, Newington.
Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Nuoširdūs skaitytojai** prisiuntė aukų po 5 dolerius:
Uršulė Vitienė, Detroit,
Martha Vaitekūnas, Athol,
Ona Ulevičienė, Boston,
Albina Bikinas, Chicago,
V. Kupcikevičius, Chicago,
Cecilija Janušauskas, Chicago,
Joseph Petrauskas, Pittsburg, Pa.,
Pijus Bielskus, Chicago,
J. Dunčia, Soutfield, Mich.
Mieliems aukotojams esame labai dėkingi.

× **Vaclovas Kasakaitis,** Hillowick, Ohio, nuoširdžiu laišku padėkojo už gražų "Draugo" kalendorių ir pridejo didesnę auką dienraščiui stiprinti. Ačiū.

× **Aukų prisiuntė:** po 4 dol. — W. A. Meile, A. Badauskas; po 3 dol. — J. Lansbergis, P. Gedvila, J. Graužinis, Pr. Danula; po 2 dol. — J. Bernot, Alg. Kazlauskas, Pranė Nakutavičius, A. Gerlaučius, St. Dimgaila, P. Budžius, N. Čeputis, M. Černius, K. Musteikis, St. Melsbakas, A. Švelnys, L. Morkūnas, A. Visackas, J. Paštukas. Labai ačiū.

Šoka Chicagos Vyčių tautinių šokių grupė. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

82 M. SENIS GAVO MAGISTRO LAIPSNĮ

Chicagos universitete sekmadienį buvo suteiktas magistro laipsnis 115 asmenų, jų tarpe ir 82 m. amžiaus negrui George R. Lockhart, gyvenančiam 843 E 88 Pl., Chicagoje. Jis gimęs 1891 m. Tėvas, ieškodamas darbų, paliko šeimą, kai George teturėjo 2½ metų. Jo motina buvo mokytoja. Ir jis 14-kos metų buvo pradėjęs mokytojauti, dar besimokydamas. Paskiau dirbo prie Panamos kanalo. Vedė, leido vaikus į mokslą. Jo sūnus yra sociologijos profesorius Adelphi universitete, Long Island, N. Y., duktė — bibliotekininkė Chicagos universitete. Išleidęs vaikus į mokslus, 1958 m. jis pats pradėjo daugiau mokytis, o pensijon išėjęs ėmė studijuoti britų istoriją, dabar studijas vainikuodamas magistro diplomu.

GAZOLINAS — PAGAL SUSITARIMĄ

Chicagos apylinkėse atsiranda stočių, kurios gazoliną pardavinėja kiekvienam atskirai iš anksto susitarus telefonu. Esą taip geriau — nereikia laukti nereikia gaišti važinėjant ir ieškant gazolino.

"KIETAS" FILMAS

Chicagos apylinkėse rodomas filmas "Exorcist" — apie tariamai velnio apsėstą 12 m. mergaitę. Filme tiek įtampos, kad kasdien apie 10 žiūrovų suserga ar apalpsta. Taip pasakoja vedėjas Oak Brooke teatro, kur filmas rodomas.

IŠSPRENDĖ 1,163 BYLAS

Apeliacinis teismas, apimąs Illinois, Indianą ir Wisconsin, 1973 m. išsprendė 1,192 bylas, o gavo naujų 1,163, taigi pasivarė pirmyn, daugiau išspręsdamas, negu gaudamas naujų.

"TRAUKTI ATSAKOMYBĖN NIXONĄ"

Chicagoje keliose vietose atidarė savo būstines vadinamas "Impeach President Nixon movement", siekiąs traukti atsakomybėn ir nušalinti Nixoną. Lietuviuose šis sąjūdis nėra populiarus.

"TRIBUNE" VIENAS IŠ 10 GERIAUSIŲ

"Time" žurnalas paskelbė, kad "Chicago Tribune" yra vienas iš 10 geriausių laikraščių JAV-se.

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija su LF valdybos ir tarybos atstovais, baigusi svarstyti paskutiniuosius 1973 metų prašymus ir projektus. Iš k. į d.: dr. J. Valaitis, dr. G. Balukas, V. Kamantas, dr. A: Razma, J. Račkauskas, dr. K. Ambrozaitis, S. Rudys, Č. Grincevičius ir A. Reklaitis. (Nuotr. V. Noreikos)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Dail. J. Paukštienės** kūrinių parodą vasario 2-3 d. d. organizuoja Lietuvių bendruomenės Santa Monicos - Vakarų Los Angeles apylinkė. Atidarymo žodį tars rašytoja Alė Rūta. Paroda vyksta Šv. Kazimiero parapijos salėje.

— **Solistai Birutė ir Rimtautas Dabšiai ir pianistė Raimonda Apeikytė,** Los Angeles, California, atliko meninę programą Pietinės Californijos Policijos sąjungos metinėje konferencijoje 1973 gruodžio 7. Meninę programą pravedė buv. policijos tarnautojas J. Gricius. Suvažiavimo programai viršelį piešė Loreta Trasikytė.

— **Vl. Hriškevičius-Rees,** Santa Monica, Calif., prieš pat praėjusias Kalėdas "Santa Monica Evening Outlook" dienraštyje paskelbė puikiai paruoštą straipsnį apie lietuvių Kūčių ir Kalėdų papročius. V. Hriškevičius eilę metų įvairių organizacijų, universitetų, radijo ir televizijos stočių kviečiamas visoje Amerikoje skaitydavo paskaitas apie komunizmą, o jo apsireiškimą gyvenimo tikrovėje visada pavaizduodavo įvykiais Lietuvoje. Šiuo metu jis, stiprokai sušlubavus sveikatai, leidžia pensininko dienas rūpestingoje žmonos ir vaikų globoje.

Raulas Stalioraitis, Argentinos Lietuvių susivienijimo naujasis pirmininkas.

AMERIKIETIS SKULPTORIUS SUKŪRĖ VYTĮ IR KRYŽIŲ

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje, iki sausio 31 d. vyksta skulptoriaus Donald Bremer kūrinių paroda. Išstatyta per 60 metalo darbų. Nuostabu, kaip menininkas iš vinių, sraigtelių, varžtų, retežio gabalų, metalo plokštelių moka sukurti sudėtingus abstraktus, figūras, spalvingas gėles. Lietuviui ypač prie širdies jo sukurtieji Lietuvos herbai ir lietuviškieji kryžiai, su sudėtinga ornamentacija ir įspūdingu ryškumu. Skulptorius yra kitados lietuvių įkurto Metropolitan banko viceprezidentas, pats savais gabumais iškilęs, nelankęs specialios meno mokyklos. Eilė jo skulptūrų, metalinių gėlių yra su spalvomis, išgautomis kaitinant metalą, nenaudojant spalvinimo medžiagų.

Parodon išstatyti kūriniai yra jo paskutinių kelių mėnesių darbai. Temos labai įvairios: Žvaigždžių šviesa, Vario žibėjimas, harmonija, skaidrumas, Aušra, Polka, mąstytojas, pietūs bus vėlai, senos auksinės dienos, keturios rožės, paukščių rojus, Rudens grožis ir kt.

Šalia abstraktų gausu ir realizmo. Gyvumo įneša humoro įtarpai. Skulpt. Bremer menui tegali skirti laisvalaikį, bet yra kūrybingas ir dalyvauja daugely parodų. Sekmadienį gausiau atsilankantieji žiūrovai buvo pavaišinti. **J. Daugailis**

KANADOJE

— **Toronto lietuvių tautinių šokių** grupė "Atžalynas" iš daugiakultūrių reikalų ministerijos gavo 1,200 dol.

— **"Park Lithuania"** užrašas, įrengtas Toronto miesto savivaldybės nutarimu, buvo piktadarių nugriautas ir pašalintas.

— **Montrealio jūrų šaulių** kuopa sausio 19 d. Aušros Vartų parapijos salėje rengia Klaipėdos krašto atvadavimo sukakties minėjimą su paskaita ir trumpa meninė programa.

— **Centrinėje Toronto bibliotekoje,** 214 College St., veikia "kalbų centras", kuriame yra daugybė knygų įvairiomis kalbomis. Nemažai knygų yra ir lietuvių kalba. Jų skaičius kasmet didėja.

— **A. a. Stasys Kairys,** gyv. Delhi, Ont., nuskendo per Kalėdas, atostogaujant Floridoje. Jo asmenyje apylinkė neteko stipraus Bendruomenės šulo, gero choristo parapijos chore, puikaus sportininko-šachmatininko ir tauraus lietuvio. Buvo vedęs, 49 metų amžiaus. Liko žmona Elena Radauskaitė, sūnus Linas, antrų metų studentas Londono universitete, ir sūnus Vidas, 9 klasės gimnazistas.

ITALIJOJE

— **Italų leidykla "Sansoni Accademia"** išleido Baltijos kraštų literatūroms skirtą 570 psl. knygą "Le letterature dei paesi Baltici". Leidinys italus supažindina su Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos literatūra. Lietuvos skyrių, turintį 110 psl., paruošė JAV gyvenantis dirbantis prof. Alfred Senn, kadaise profesoriavęs Vytauto D. universitete. Pirmiausia jis pateikia Lietuvos istorijos apžvalgą, pradėdamas nuo Mindaugo laikų ir baigdamas II D. karu, kai daug lietuvių rašytojų turėjo pasitraukti iš Lietuvos. Literatūros apžvalgoje autorius plačiau paliečia K. Donelaitį, Dionizą Pošką, XIX š. literatūrą, moderniosios literatūros pradininkus J. Biliūną, Žemaitę, Maironį, nepriklausomybės laikotarpio ir dabartinius rašytojus išeivijoje bei tėvynėje. Kai kuriems rašytojams galbūt be reikalo buvo suitalinti jų lietuviški vardai. Bent lietuviui keistai skamba Giovanni Aistis, Giuseppe Paukštelis ar Fabiano Neveravičius.

URUGVAJUJ

— **Ąžuolyniečiai Jonas Švoba** ir Elisa Flick sukūrė šeimos židinį. Ąžuolyniečiai jiems suruošė išleistuves.

— **"Rintukų"** stovykla įvyko Neringoje, Shangrila vasarvietėje. Dalyvavo 15 vaikų. Stovyklos vadas buvo Vyt. Dorelis. Buvo pakeltos ir nuleistos vėliavos. Su vaikais kartu išvyko kun. J. Giedrys. M. Dorelytė. Vakarop suvažiavo ir kitų svečių.

— **Lietuvių vasarvietei** "Neringai" yra padaryta sąmata, josios būsimosios statybos. Vien mūro darbai kainuos virš 11 milijonų urugv. pezų. Manoma neužilgo pradėti statybą.

ARGENTINOJ

— **Vasario 16 dienos** minėjimas įvyks Arg. Lietuvių centro salėje vasario 16 d. Minėjimą atidarys — ALOS Tarybos pirm. A. A. Mičiūdas; Lietuvos ir Argentinos himnas — giedos Šv. Cecilijos choras, žodį lietuvių kalba tars — Nelida Zavickaitė, ispanų kalba inž. Jonas Gaidimauskas. Dainuos Šv. Cecilijos choras, vad. P. Savicko. Padėkos žodį tars A. Liet. centro pirm. Alfredas Ruplėnas. Programai vadovauja jaunimas.

Vasario 16 Dienos proga iškilmingos pamaldos įvyks Buenos Aires katedroje (Pza. de Mayo), vasario 17 d. (sekmadienį), 10 val. Pamaldas laikys Lomas de Zamora vyskupas Desiderio Collino, giedos Šv. Cecilijos choras. Po pamaldų visi esantieji ir jaunimas su vėliavomis ir taut. kostiumais, žygiuos iki Laisvės Paminklo — piramidės, kur bus padėtas vainikas ir pasakytas atitinkamas žodis. Dalyvaus kitų tautų atstovai, televizijos ir spaudos korespondentai.

— **Adriana Jocytė,** pažįstama Bs. Aires ir Berisso kolonijų lietuviams, kaip jauna priaugranti solistė ir gitaristė, dalyvavo Ensenados mieste gitaros ir dainos varžybose ir laimėjo II premiją ir buvo apdovanota specialia dovana.

PENKETAS ŠIMTŲ "LINKSMAJAME PASAULY"

Po įvairių rinkimų ir persitvarkymų LB remta Chicagos Jaunimo teatro grupė nebesusilaukė reikiamo demesio, todėl šią jaunimo teatro grupę globoti ir remti apsiėmė Chicagos Jaunimo centras. Ši grupė, kurią sudaro daugumas buvusių Jaunimo teatro studijos narių, moksleivių ir studentų, parodė, kad jos egzistavimas yra labai prasmingas, pastatydama Violetos Palčinskaitės pasakėlę "Spyruoklinis kareivėlis". Grupei vadovauja Živilė Numgaudaitė, jau anksčiau parodžiusi sugebėjimus, pastatydama beveik su tuo pačiu jaunųjų kolektyvu Škėmos "Trys apie traukinį".

Praėjusį savaitgalį du "Spyruoklinio kareivėlio" spektakliai sutraukė į Jaunimo centrą per penkis šimtus jaunųjų ir vyresniųjų žiūrovų. Reikia manyti, kad Chicagoje vaikų yra daug daugiau, ir tenka labai apgailestauti, kad tiems vaikams, kurie to vaidinimo nepamatė, yra padaryta moralinė skriauda ne tik lietuviškumo, bet ir išsilavinimo prasme.

Vaidinimo tekstas, pasaka, yra paprastas, tačiau, kaip ir daugelis paprastų dalykų tinka vaikams ir suaugusiems. Vaidinimo pagrindinis veiksmas vyksta žaislų parduotuvėje, pavadintoje "Linksmasis pasaulis". Į šią krautuvę beveik dar ne pasakiškai, beveik realistiškai atvežamas spyruoklinis kareivėlis, kuris pasakos aplinkoje žada susprogdinti visą Pasakų pasaulį, nes jis pagamintas Pykšt pokšt įmonės ir yra gana karingas. Spyruoklinį kareivėlį vaidino Eugenijus Būtėnas, daugelio atsimenamas iš "Trijų apie traukinį", ir be abejo buvo vienas iš iškiliausių "Spyruoklinio kareivėlio" vaidintojų. Režisierės Živilės Numgaudaitės pastatymas buvo labai suprantamas, bevęik realistinis, nors neišeinąs iš pasakos rėmų. Todėl vaidinimą su dėmesiu sekė tiek didieji, tiek ir mažieji žiūrovai, ir tai jau yra gera pastatymui atestacija. Be jau minėto E. Būtėno, vaidino Loreta Rudaitytė, Arvydas Žygas, Dana Runimaitė, Dalia Bilaišytė, Ramunė Martytė, Aušra Cibaitė, Vida Lietuvninkaitė, Regina Weinhoeferytė, Algis Mikutaitis, Daiva Markelytė, Dalia Kiudulaitė, Rita Likanderytė, Arvydas Vaitkus ir Dana Runimaitė.

Visi vaidintojai be abejonės, turi aktoriškų sugebėjimų, kitaip jie neaukotų ilgų valandų pasiruošimui ir repeticijom, bet ne visiems lygiai sekėsi, ir tai ne tiek aktoriško judesio kiek žodžio prasme. Be abejo, jaunieji aktoriai visi puikiai moka lietuvių kalbą, tačiau, kai susiduria ypač scenoje su daugeliu ne kasdieninių frazių kai kurie išsireiškimai nustoja ryškumo. Manytume, kad aktoriai turi įgyvendinti žodį, nors jam dėmesys ir nustelbtų aktoriui būtinus charakterio išryškinimus. Jeigu kartais sunku pagauti žodį, tai suerzina žiūrovą, kuris šiaip jau režisūros netikslumų nepastebėtų, kaip jis pastebi sakinio perteikimą. Žodis aktoriui vis dėlto yra labai svarbus, gal net svarbiausias.

Jaunųjų aktorių tarpe buvo jau ir dažniau scenoje matytų, kaip Arvydas Žygas ir keletas kitų. Jie visi savo pasiekimais ir pastangomis verti meno mylėtojų dėmesio. Buvo malonu stebėti, kaip mažieji žiūrovai, gal kartais ir ne viską suprasdami, įtemptai sekė, kas vyksta scenoje, o vyresnieji su džiaugsmu ar atlaidumu stebėjo jaunųjų aktorių vaizduojamą pasakų pasaulį. Visa tai manytume yra moralinis atlyginimas aktoriams ir jų tėvams, nešantiems taip pat nemažą naštą.

Atskiro dėmesio vertos ir pačių jaunimo gamintos dekoracijos.

Linkėtina, kad šis jaunas teatrinis vienetas veiktų toliau, o tam jis turi neabejotinų duomenų. **P. Svilius**

Juozo KRALIKAUSKO

romanas

TAUTVILA

Tai yra knyga apie žmogų, kuris savo tėvynėje yra laikomas priešu.

Aplankas Ados Korsakaitės Sutkuvienės. Kaina 4 dol.

Gaunama Drauge ir pas platintojus.

NAUJI 1974 METŲ KALENDORIAI

"DRAUGO" skaitytojai gaus naujuosius kalendorius prieš pat Naujuosius Metus. Tie, kurie norėtų gauti specialiai kalendorių dovanoms, prašome paskambinti "Draugo" administracijai, ar paprašyti laišku. Kaina atskirų kalendorių 50 centų. Reikia pridėti 25 centus mokesčiams ir persiuntimui paštu. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DĖMESIO!

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoje gaunamos lietuviškos knygos.

"Draugo" spaustuvė išleidžia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visi leidėjai platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus.

Tuojau rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".

Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą"